

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostili. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 175 (11.898)

Trst, torek, 24. julija 1984

OSREDN.
S. VILHAR-
TRG REVOLUCI-
66000 KOPER

Dogovor na ravni predstavnikov strank vladne večine

Vlada bo vložila osnutek zakona za zaščito slovenske manjšine

*Besedilo naj bi vsebovalo ločevanje Slovencev na kategorije glede na pokrajino
v kateri živijo - Razprava o zakonu o jezikovnih skupnostih*

Omejen volilni uspeh izraelskih laburistov

TEL AVIV — Po prvih projekci-
jah izraelske televizije, kaže, da
se bodo politične volitve v Izraelu
končale s predvideno zmago labu-
ristov, ki pa ne bo takega obsega,
da bi Perezu omogočila, da sesta-
vi vladno večino. Po zadnjih pro-
jekcijah naj bi laburisti dobili 47
sedevcev v parlamentu, kolikor so
jih imeli doslej, medtem ko bi de-
sničarski blok Likud zdrknil na 42
sedevcev (48 leta 1981). Naj ome-
nimo, da ima kneset, izraelski par-
lament, 120 članov. Dokajšnje za-
dovoljstvo gre zabeležiti v dveh
manjših opozicijskih srednjo-
levičarskih strankah, ki sta zabele-
žili kotik naprej, istočasno pa vla-
da v teh dveh strankah zaskrblje-
nost zaradi šibkosti socialistično -

laburistične koalicije, ki jo vodi
Shimon Perez, kateremu bo z ve-
liko težavo morda uspelo sestaviti
vlado.

Skratka, projekcije kažejo na
dejstvo, da so bila predvolilna
predvidevanja zgrešena, vsaj kar
zadeva uveljavitev laburistov in
poraz sedanjega premiera Yitzaka
Šamira. Slednji ni prikrival svoje-
ga zadovoljstva nad dejstvom, da
je njegovi stranki uspelo kar se da
omejiti izgube, obenem je izrazil
prepričanje, da mu bo spet uspe-
lo sestaviti vlado. Ponavljamo, gre
za prve projekcije izraelske televi-
zije in položaj se v prihodnjih urah
lahko temeljito spremeni, tako da
za vsako nadaljnje tolmačenje kaže
čakati na uradne izide.

RIM — Na pobudo ministra za sti-
ke med vlado in deželami posl. Ro-
mite sta bila pretekli teden v Rimu
dva sestanka: na ravni petih vladnih
strank sešatek za zaprtimi vrati o
globalnem zaščitnem zakonu za Slo-
vence v Italiji in na ravni parla-
mentarnih zastopstev leve opozicije
in vladne večine razprava o splošnem
zakonu o jezikovnih skupnostih.

Seveda nas prvenstveno zanima raz-
prava o našem globalnem zaščitnem
zakonu, katere so se udeležili pred-
stavniki PSDI, PRI, KD, PSI in PLI
in o kateri ni bilo izdano nobeno u-
radno sporočilo. Vendar pa smo iz
dobro obveščenih virov izvedeli, da
so se načeloma dogovorili, da bodo
vložili vladni zakonski osnutek, kate-
rega nameravajo izdelati na osnovi
poročila Cassandrove komisije, ozi-
roma zaključnega poročila ožje de-
lovne komisije, ki je imela dejansko
pariteten značaj, znanega kot »po-
ročilo Rizzoz«. Pri tem je v ospredju
vprašanje različnega obravnavanja
Slovencev tržaške in goriške pokra-
jine na eni in Slovencev videmske po-
krajine na drugi strani. Odprta so
menda tudi razna druga vprašanja
glede katerih naj bi odgovorili na

osnovi različno zastavljenih vprašanj
in tako izdelali vladni zakonski o-
snutek.

Medtem ko je torej vprašanje glo-
balne zaščite slovenske manjšine še
le v začetni fazi parlamentarnega po-
stopka, pa je treba ugotoviti, da je
razprava o zakonu za zaščito jezikov-
nih skupnosti stekla in vidno napre-
dovala. Tako so v podkomisiji že iz-
delali besedilo zakonskega osnutka in
prejšnji teden je minister Romita po-
dal mnenje o tem besedilu. To mne-
nje je restriktivno, saj je minister,
ki je seveda govoril v imenu vlade,
izrazil pomisleke glede predloga, da
bi zaupali deželam pristojnost o tem
vprašanju, dejal je tudi, da ne gre
za manjšinske jezike, ampak, razen
v primeru sardinščine in furlanščine,
za krajevne govorice, ter da bi mor-
al zakon zadevati predvsem zaščito
kulture in krajevnih tradicij. Kar
zadeva šole je vlada proti kakršniko-
mu pouk jezika, pri rabi jezika pa
vlada soglašala za dvojezične napise
in rabo jezika v krajevnih upravah,
li dvojezičnosti, ampak sprejema sa-
nasprotuje pa rabi jezika v državnih
upravah in pri sestavi državnih do-
kumentov.

Novosti v vladi premiera Fabiusa

PARIZ — Laurent Fabius je vče-
raj dokončno sestavil novo francosko
vlado. Prejšnji teden so že sporo-
čili imena 16 ministrov, ki bodo vodi-
li najpomembnejša ministrstva, vče-
raj so imenovali še 6 nadaljnjih mi-
nistrov in 20 državnih sekretarjev.

Kot že v prejšnjem Mauroyevem ka-
binetu sedem ministrov ni članov
socialistične stranke: odhod komuni-
stov je imel kot posledico večje šte-
vilo levičarskih radikalcev v vladi.
Bili so imenovani tudi trije ministri,
ki nimajo nikakršne strankarske iz-
kaznice: gre za znanega vulkanologa
Harouna Tazieffa, za znanstvenika
Huberta Curiena, »očeta« vesoljske-
ga načrta »Ariane« ter za zdravnika
Alaina Calmata, ki je bil v preteklo-
sti prvak v umetnostnem drsanju.
Zanimivo je tudi dejstvo, da je v
Fabiusovi vladi 6 žensk, ena od njih
Edwige Avice bo vodila, zelo po-
membno obrambno ministrstvo. Avi-
ceova je bila v preteklosti, kot so-
cialistična poslanka, znana po svojih
stališčih v prid tistim, ki iz moralnih
razlogov nočejo obleči vojaške suknje
ter večkrat zahtevala odpravo voja-
ških sodišč.

Naj omenimo še, da je vodja dego-
listične opozicije, pariški župan Chi-
rac javno zahteval predčasne volitve,
ker so evropske volitve, po njegovem
mnenju dokazale, da Mitterrand ne
razpolaga več z večino v državi.

Stroga kazen za »mamo Ebe«

VERCELLI — Sodišče v Vercelliju
je skoraj v celoti sprejelo zahteve
javnega tožilca in obsodilo »mamo
Ebe«, lažno redovnico, ki je izko-
riščala mlade ljudi, ki so padli v
njeno mrežo, na 10 let in dva me-
seca zapora. Morala bo tudi plačati
milijon 700 tisoč lir denarne kazni.
Strogi kazni so bili deležni tudi nje-
ni najožji sodelavci: msgr. Pier Gio-
vanni Moneta je bil obsojen na 7
let in 9 mesecev. Isto kazen je pre-
jel redovnik Roberto Tognaca. Na-
mestnik »mame Ebe« Mario Luigi
Leonardi je bil obsojen na 5 let in
6 mesecev zapora, medtem ko je so-
dišče obsodilo nekdanjega moža glav-
ne obtoženke Umberta Battaglina,
ki je bil tudi upravnik lažnega ver-
skega reda na 4 leta zapora. Sodišče
je na milejšje kazni obsodilo tudi
druge obtožence.

»Mama Ebe« je rabsodbo sprejela
dokaj mirno, edina njena reakcija je
bila namenjena časnikarjem, ki jih
je obtožila, da so morilci. Drugi ob-
sojenci so kazen sprejeli brez ka-
kršnevoli reakcije.

Včeraj v uredništvu Primorskega dnevnika

Veleposlanik Kosin na poslovilnem obisku

*Včeraj sta predstavnika SFRJ sprejela vladni komisar Marrosu
in predsednik trgovinske zbornice, danes pa bo veleposlanik Kosin gost deželne
uprave - Srečanje tudi s predstavniki manjšine*

Redakcijo Primorskega dnevnika
je sinoči obiskal na poslovilnem obi-
sku jugoslovanski veleposlanik v Ri-
mu Marko Kosin, katerega je spreml-
jal jugoslovanski generalni konzul
Drago Mirošič. V sproščenem razgo-
voru je s časnikarji dnevnika ob-
ravnaval nekatera konkretna vpraša-
nja italijansko - jugoslovanskega so-
delovanja. Med resnimi odprtimi
vprašanji je predvsem globalni za-
ščitni zakon za Slovence v Italiji, ki
je bil v ospredju zanimanja v vseh
štirih letih in pol, ko je bil v Rimu
in o katerem je govoril tudi ob slo-
vesu z najvišjimi italijanskimi poli-
tičnimi in državnimi predstavniki.
Tov. Marko Kosin je visoko ocenil
delo časnikarjev Primorskega dnev-
nika, ki podrobno sledijo celotnemu
dogajanju na meji, Primorski dnev-

nik pa vrši vazo vlogo na meji in
je po njegovi oceni vedno bolj zani-
miv in dobro informiran.

Jugoslovanski veleposlanik je bil
včeraj dopoldne na poslovilnem obi-
sku najprej pri vladnem generalnem
komisarju dr. Marrosuju, nato pa pri
predsedniku tržaške trgovinske zbor-
nice posl. Tombesiju. Danes dopoldne
se bo poslovil od predsednika de-
želne odbora Comellija in predse-
dnika deželne svetla Turella. Ob
11.30 se bo poslovil od predstavnikov
slovenske narodnostne skupnosti v
Italiji, članov enotne delegacije, iz-
voljenih predstavnikov in zastopni-
kov slovenskih organizacij.

Marko Kosin bo prevzel predsed-
stvo komiteja za mednarodne odnose
pri izvršnem svetu SR Slovenije,

kjer bo s svojimi izkušnjami in po-
znavanjem problemov italijansko -
jugoslovanskih odnosov lahko mnogo
prispeval k nadaljnjemu reševanju

odprtih vprašanj in kjer bo njegovo
poznavanje in učinkovit pristop še
zlasti dragocen tudi za reševanje od-
prtih vprašanj Slovencev v Italiji.

Inflacija počasi upada

RIM — Podatki o naraščanju
cen za mesec julij kažejo na
znatno upadanje inflacije. Skoraj
v vseh italijanskih mestih so
namreč v tem mesecu zabeležili
manjše naraščanje cen kot v
vseh prejšnjih mesecih. Gre si-
cer še za prve kazatelje, ki pa
so nedvomno pomembni in ki ka-
žejo na inflacijo v višini 11,2
odstotka. Razlike po posameznih
mestih so sicer velike, tako je v
Bologni inflacija padla na 9,4
odstotka, v Turinu na 10,3 od-
stotka, v Milanu pa znaša 11,8
odstotka.

Po drugi strani pa je zaskrb-
ljujoče, da vrednost dolarja še
vedno narašča in je včeraj do-
segla 1762,10 lire, to je 6 lir
več kot v četrtek.

80-letnica proseške godbe

Velika množica ljudi je sledila v nedeljo družabni prireditvi na »Balancu«, kjer je godbeno društvo Prosek z nastopom
šestih godb na pihala iz zamejstva in matične domovine zaključilo tridnevno proslavo 80-letnice svojega delovanja.

NA 5. STRANI

Odstop župana v Tipani

TIPANA — Občinski svetovalci te
slovenske občine v zapadni Beneški
Sloveniji so na seji v petek na slepo
sprejeli ostavko župana Ballocha
(PRI). Ker se ob tej krizi politične-
ga značaja niso dogovorili za nje-
vega naslednika, je občina sedaj brez
župana in ga bodo poskušali izvoliti
čez teden dni.

Župan je načeloval odboru pred-
stavnikov lokalne liste, sestavljene
iz neodvisnih, socialistov in komu-
nistov. Lista je zmagala na volitvah
1980. leta in je priznala pomembnost
ohranjanja slovenskega jezika in go-
spodarskega sodelovanja v duhu o-
simskega sporazuma, kar je imelo za
posledico ustanovitev mešanega obra-
ta v Viskorši in zaposlitev kakšnih
deset domačinov. (gv)

NA 3. STRANI

Nadaljuje se diplomatski pingpong med velesilama

SZ zahteva formalen pristanek ZDA na pogajanja o vesoljskem orožju

MOSKVA — Sovjetska zveza je v soboto povabila Združene države, naj formalno pojasnijo svoje stališče o pogajanjih za ukinitve vesoljskega oboroževanja. Vest je včeraj objavil v Moskvi uradni glasnik sovjetskega zunanjega ministrstva Vladimir Lomejko.

Glasnik je dejal, da so v soboto predlagali ameriškiemu državnemu tajništvu za zunanje zadeve, naj bi ZDA in SZ objavile skupno sporočilo, v katerem bi izrazile svojo pripravljenost na pogajanja, ki bi se morala pričeti 18. septembra letos na Dunaju, in katerih edini predmet bi bila odprava vesoljskega orožja, vključno protisateljskih sistemov. V dokumentu bi se velesili morali tudi javno obvezati, da bosta z dnevom, ko se bodo pričela pogajanja, zamrzili preizkušanje in nameščanje vesoljskega orožja.

Vladimir Lomejko je poudaril, da Moskva zahteva od Washingtona »jasen in nedvoumen odgovor«. S tem je dal razumeti, da SZ ne bo sedla septembra za pogajalsko mizo, če Američani ne bodo sprejeli njenega predloga v celoti.

V Kremli torej odločno zavračajo ameriško zahte-

vo, naj bi se na dunajskih pogovorih lotili tudi vprašanja jedrske razorožitve. Glasnik sovjetskega zunanjega ministrstva je v tej zvezi dejal, da ZDA skušajo ustvarjati vtis, ko da sprejemajo sovjetski predlog, v resnici pa »govorijo o pogajanjih, ki nimajo nič skupnega s tistimi, ki jih je SZ predlagala 29. junija«.

Diplomatski ping-pong med velesilama se torej nadaljuje. Zdaj je žogica na ameriški strani in težko je predvidevati, kakšen bo odgovor. Ameriški predsednik Reagan je sicer po 29. juniju že večkrat poudaril, da njihove zahteve, naj bi na Dunaju govorili tudi o jedrskem orožju, ne gre razumeti kot predhodni pogoj za pogajanja. Kljub temu pa si je težko predstavljati, da so ZDA pristale na pogajanja, ki bi zadevala izključno odpravo vesoljskega orožja. Kaže namreč, da imajo ZDA na tem področju rahlo prednost pred SZ, ki se ji ne bodo odpovedale brez kake sovjetske protidajave. Pri tem očito merijo na omejitve jedrskega oboroževanja, v katerem imajo prednost Sovjeti. Včerajšnja izvajanja Vladimira Lomejka so spet potrdila, da SZ ni pripravljena na takšno protidajavo.

Jamboree skavtov Koroške in Primorske

Velika slovesnost na zamejskem taboru

GLOBALNICA — Na 3. slovenskem zamejskem skavtskem jamboreju, velikem skupnem taboru tržaških, goriških in koroških skavtov in skavtinj v Globasnici na Koroškem, je bilo v nedeljo posebno slovesno, saj so udeleženci, ki jih je blizu 350 in so razdeljeni na šest podtaborov, pripravili dopoldansko slovesnost in popoldanski spored ob simboličnem tabornem ognju. Obiskalo jih je skoraj 600 svojcev, starih skavtov in skavtinj, domačinov in gostov, med katerimi je bilo tudi več uglednih predstavnikov kulturnega, političnega in verskega življenja na Koroškem in Primorskem.

Dopoldne je bilo slovesno dviganje zastav pod 23 metrov visokim jamborom. Za koroške skavte, ki so bili ob svoji 25-letnici ustanovitve pobudniki jamboreja, je Maks Domej poudaril pomen tabornega gesla »Pogumno zvesti izročilu«. Pozdravna nagovora sta imela tudi Marjan Jevnikar za Tržačane in Mauro Leban za Goričane. Sledila je maša na prostem, pri kateri je sodelovalo šest duhovnikov.

Popoldanski spored je bil skrbno pripravljen tako v resnih kot v šaljivih točkah in petju. Tudi tu so se izvrstili pozdravi predstavnikov treh pokrajin, točke sporeda Tržačanov, Goričanov in Korošcev pa so živo prikazale pomen gesla jamboreja: pogum, zvestoba, boj za narodni obstoj in nadaljnjo rast iz slovenskih in krščanskih korenin. V imenu staršev se je ob koncu skavtski organizaciji zahvalil za plodno vzgojno delo Livio Valenčič.

Politično preverjanje se bo kmalu izteklo

RIM — Politično preverjanje prehaja sedaj v sklepno fazo. Včeraj se je začela vrsta srečanj in stikov ter sestankov vodstev strank in sestankov med strankami, ki se bodo končali v petek s sklepnim srečanjem petih strank vladne večine, ko naj bi bilo preverjanja konec. Prihodnji teden, skoraj gotovo v torek, se bo Craxi predstavil parlamentu in seznanil zbornici z izidom preverjanja ter z imenom socialdemokratskega predstavnika, ki bo zamenjal ministra Longa v vladi. Delo, ki ga opravljajo v teh dneh, je torej zelo intenzivno in tudi poglobljeno, saj govorijo o številnih kočljivih vprašanjih, kot na primer o gospodarskem finančnem stanju v državi in o zaposlitveni ravni, kar naj bi dokazovalo, da so vesti o »odložitvi na jese« neutemeljene ali vsaj nekoliko pretirane. Skratka, to preverjanje naj bi potrjevalo skupno vlogo vseh strank večine, da nadaljujejo s sodelovanjem in to sodelovanje še okrepijo. Pri tem prihaja do nekaterih zagotovil, oziroma izrazov doslednosti, med katere sodi tudi obveza socia-

listov, da se bodo na krajevni ravni, to je v občinskih in pokrajinskih svetih pri sestavi večin in odborov prilagodili vladni formuli, kjerkoli bo to mogoče. Vendar gre predvsem za načelno vprašanje, kajti nič ne kaže, da bi šli socialisti v frontalno razbitje vseh levičarskih odborov v Italiji.

Craxi ima seveda ves interes, da poudari politično okrepitev zavezništva in tako je mogoče razumeti sporočilo tiskovnega urada predsedstva vlade, ki govori o izboljššanem gospodarskem stanju, pa tudi o potrebi po večji obvezi, da se izboljša stanje na področju zaposlovanja in da se uvede pravičnejša davčna politika. Predsedstvo vlade tudi zagotavlja, da so v zadnjem letu sprejeli vrsto pomembnih zakonov.

Sicer pa se kot rečeno stranke vneto pripravljajo na konec preverjanja; ta teden se bodo sestali politični urad KD ter vodstvi PLI in PRI. Na delu je seveda tudi opozicija, ki negativno ocenjuje preverjanje, saj je komunist Zangheri včeraj govoril o farski, ki še povečuje razdalje med vlado in državo.

Razgovor Jureta Bilića s tujimi novinarji

Težnja, da vsakdo uresniči vse ena največjih napak preteklosti

BEOGRAD — »Predlagani sklepi CK ZKJ in razprava, ki se je začela, naj bi potrdili osnovne opredelitve v družbenoekonomskem razvoju države. To je v tem trenutku nujno, ker moramo na tej strateški usmeritvi hitreje in učinkoviteje iskati in najti rešitve«, je dejal član predsedstva CK ZKJ Jure Bilić v včerajšnjem pogovoru s tujimi novinarji.

Samoupravljanje mora združevati, ne pa razsipavati sile. To ni čas velikih besed, temveč velikih akcij. Prav zato, je dodal, mora ZK biti praktična v svojih akcijah. Opozoril pa je, da ZK ni mogoče ocenjevati samo po ekscesih, ne glede na to, koliko je bilo napak, temveč predvsem po splošnem toku stvari.

Jure Bilić je odgovarjal na več vprašanj tujih dopisnikov. Dopisnika italijanske Republike je zanimalo, kako je ZK, kot dominantna sila družbe, šele s tolikšno zamudno odkrila probleme, o katerih danes javno govori, kajti kot je dejal, to zamudo plačuje vsa država in ne le ZK. Jure Bilić je spomnil na ekonomski razvoj države v zadnjih 10 letih in poudaril, da je bil to čas sorazmerne blaginje, ko je bilo mogoče, da številnih problemov niso opazili pravočasno. Res da so bila opozorila, vendar ni bilo moči, je dejal Bilić. Tuja posojila, prevelika poraba, visok življenjski standard so povzročili, da je vsakdo želel uresničiti vse, mislim, da je predzadnji srednjeročni načrt največja jugoslovanska napaka, je poudaril Bilić.

»V Jugoslaviji stalno govorite o zgodovinski perspektivi samoupravljanja. Kako je to mogoče v sedanjih ekonomskih težavah«, se je glasilo eno od vprašanj.

V odgovoru je Bilić spomnil na velikanske uspehe, ki jih je Jugoslavija dosegla v povojnem razvoju in poudaril, da so za takšne uspehe številne države in sistemi potrebovali 100 let. Kljub vsem težavam in problemom trdim, je nadaljeval Bilić, da je zgodovinska priložnost na strani samoupravljanja.

Nekateri dopisniki so izrekli prepričanje, da v Jugoslaviji »ni dovolj dialoga«, pravzaprav, da razprave potekajo med istomišljeniki, to je člani ZK. Nekateri so celo vprašali, ali bo kaj storjeno, da človek lahko reče, kar misli »in da ne gre zato v zapork«.

Če bi v Jugoslaviji zaprli vse tiste, ki mislijo in pišejo drugače bi bili zaporu prepolni, je dejal Bilić. Znano pa vam je, koliko političnih zapornikov je v Jugoslaviji. V zadnjih 2 do 3 letih se je število teh nekoliko povečalo zaradi znanih dogodkov na Kosovu. Vsak sistem brani sebe, če pa nekaj takega stori Jugoslavija, potem mnogi to imenujejo trdo roko.

V odgovoru na vprašanje, ali je kazen izrečena Borisu Šešlju previsoka, pa je Bilić dejal, da ni pristojen dajati takšne ocene, ker celo ni niti prebral obtožnice. »Slišal sem takšna mnenja. Če je to res, bodo pristojne institucije popravile napako, kar so storile tudi vedno doslej«.

Neurje v Sloveniji

LJUBLJANA — Hudo neurje, med katerim so udarjale strele in je padala toča, je v ponedeljek zajelo območje Slovenj Gradca, Celja, Krškega in Novoga mesta. Najbolj so prizadeti poljski pridelki, sadno drevje in vinogradi. V Dravogradu, Radljah ob Dravi, Preboldu, Dolenji vasi, Mariji Reki, Plešivcu, Cirkovcih, Sevnici, Dolenjskih Toplicah, Dolnjih sušicah, Čatežu, Veliki lok, Nemški vasi, Svetinjah, Dobrinicu, Knežji vasi, Ajdovcu, Velikem, Srednjem in Malem Lipovcu ter Podlipi.

Neurje se je okrog 16. ure razbesnelo nad Slovenj Gradcem, se nato pomaknilo prek Celja, Krškega in Novoga mesta, kjer se je ujma končala okrog 20.30. Med neurjem je ob 17.30 udarila strela v kozolec Antona Stravs iz Rečice in povzročila za 800.000 din škode.

Marjan Rožič o programu stabilizacije

BEOGRAD — Dr. Marjan Rožič je v uvodnem poročilu na seji zvezne konference SZDLJ poudaril, da je minilo leto dni od sprejetja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije in da so že potekale številne kritične razprave o poteku uresničevanja tega programa. Imamo resne razloge, je dodal, da napravimo bistven preobrat pri spreminjanju stabilizacijskih načel v stabilizacijsko ravnanje, prakso in socialno zavest.

Ko je poudaril, da tudi predlog sklepov 13. seje CK ZKJ predstavlja angažirano idejnopolično osnovo za še bolj osmišljeno delovanje komunistov v socialistični zvezi, je Rožič dodal, da je potrebno oceniti, kakšno je ozračje v družbi in še posebej, kakšne so politične, socialne razmere v proizvodnem delu družbe. Po njegovem mnenju so v letu dni dosegli pomembne uspehe, ki se kažejo v povečanih prizadevanjih številnih delovnih kolektivov za večjo proizvodnjo, boljše delo, večji iz-

voz in ustvarjanje večjega deviznega priliva.

Vse to je vseeno premalo glede na naše dejanske potrebe in možnosti ter pripravljenost ljudi, je poudaril Rožič. Rezultati bi bili vsekakor boljši, če bi pravočasno in v neposredni povezanosti sprejeli dogovorjene ukrepe, ki so v pristojnosti federacije, republik in pokrajin. Po njegovem mnenju ekonomska politika deluje preveč administrativno, omejevalno in parcialno ter ne prinaša nujnih ekonomskih motivacijskih elementov, ki bi hkrati tudi povezovali mobilizirali, spodbujali in usmerjali na temeljni ekonomski prisile.

V nadaljevanju poročila je Rožič poudaril, da boja za stabilizacijo ne moreta izvajati niti država niti partija, temveč to lahko stori edino narod, organiziran in združen v fronti z vodilno idejno vlogo.

Pristojni organi družbenopolitičnih skupnosti iz združenega dela so dolž-

ni, da brez odlašanja sprejemajo akcije, ki bodo vodile k obrzdanju vzrokov in posledic inflacije, vendar pa je nesporejljivo pasivno čakanje, da vse pešitve sprejemajo ti organi, pač pa se mora proti inflaciji boriti celotno združeno delo z večjo proizvodnjo, produktivnostjo,

izvozom in še posebej z združevanjem stroškov. Marjan Rožič je predlagal, da zvezna konferenca vztraja pri tem, da bi že jeseni v skupščini SFRJ preučili uresničevanje protinflacijskega programa in ugotovili konkretne odgovornosti za njegovo neuresničevanje. (dd)

POOBlašČENI SERVISNI CENTER

PHILIPS

PHILIPS

TV - TV COLOR - REGISTRATORJI - RADIO - AVTORADIO - HI-FI
MALI ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI - VIDEOREGISTRATORJI

originalni nadomestni deli

TRIESTE SERVIS

Ulica Petracca 5 (Naselje S. Sergio), TRST - Tel: 2 8 1 2 5 0

V Pulju se je začel festival jugoslovanskega filma

PULJ — Filmski festival v Pulju se je pričel že v soboto. ob 12.30 s prvo tiskovno konferenco, na kateri so člani žirije, direktor in predsednik predsedstva skupščine FJIF zagovarjali svoje delo in izbiro. Tako so pred novinarji sedeli Krsto Papić, Franci Slak in Petar Latinović, člani žirije ter Martin Bizjak in Joža Vilfan. Obrazložili so subjektivne motive, na podlagi katerih so izbrali enajst filmov na devindvajset za tekmovalno sekcijo. Eden izmed kriterijev je bil ta, da bi se lahko na ta način nekoliko zmanjšal pohlep po nagradah avtorjev in producentov. Drži pa, da imajo filmi, ki so bili izbrani za tekmovalno sekcijo, ne glede na njihov uspeh, zagotovljenih nekaj več možnosti za cirkulacijo od ostalih. To pa v nekaterih primerih lahko tudi odločujoče učinkuje na končen rezultat in uspeh filma. Sicer pa so bili duhoviti še precej razburjeni na tej konferenci. Ni bilo namreč vsem po godu, in to čisto upravičeno, da so bili člani komisije, ki je filme izbrala, istočasno tudi

člani žirije. Problem, ki ga seveda niso razrešili na tiskovni konferenci in ki ga prav gotovo ne bodo niti tako zlahka rešili po Pulju.

Enaintrideseti FJIF, tisti, ki ga bomo istovetili s sliko Arene zavite v papir kot bombon, pa se je uradno pričel prav v Areni istega dne pozno večer, ko so po začetnih govorih, dobrodošlicah in himni priredili tradicionalen program ognjemotov. Najlepši program ognjemotov, ki so kdaj videli v Areni, so trdili stalni gosti FJIF. Mi, ki sicer nimamo za seboj tako dolge tradicije, pa trditev vseeno podpisemo. Sicer pa so bili prav ognjemoti tisti del večera, ki je najbolj prevzel publiko Arene.

Prvi film tekmovalnega programa »Čudo nevidjenos« (Čudo nevidno), kljub romantični postavitvi med lovanje Skadarskega jezera ni prepričal »cenilcev« Živka Nikolića, režiserja, ki se je prejšnja leta predstavil isti publiko z obetavnimi filmi, kot na primer

»Beštija« ali »Smrt gospoda Voluže«. Veliko prepričljivejša, predvsem za mlade predstavnike raznih sekcij JNA je bila igralka Savina Gršak v vseh svojih goli lepoti. Boljše je izpadel film »Davidelj proti davitelju« Slobodana Sijana. Igra karakterista Taška Načiča in sivo bele muce Zorže, ter rdeči skaranjili so konkretno sodelovali pri ustvarjanju potrebnega suspansa tega filma, krvoločno detektivko in komiko.

FJIF pa seveda ne pomeni samo tiskovne konference ali filmske predstave v Areni. FJIF so tudi filmi informativne sekcije. Prve smo si lahko ogledali v nedeljo. »Kaj je s tabo, Nina« režiserke Gordane Boškovič je bil prvi na vrsti.

Film je neka vrsta nove verzije Eve, kjer se vse suče okoli lika socialno priznane ženske (naša Nina je državna prvakinja v sabljanju), ki pa ima hude težave v ljubezni. Neodločeno bo tavalala od 40-letnega ljubimca z otrokom do mladega zaljubljenega disc-jockeya,

vse postavljeno v osrčje privilegirane družbe, kjer so edini problemi kožuhi-modeli in zeleno rožnati sladoledi.

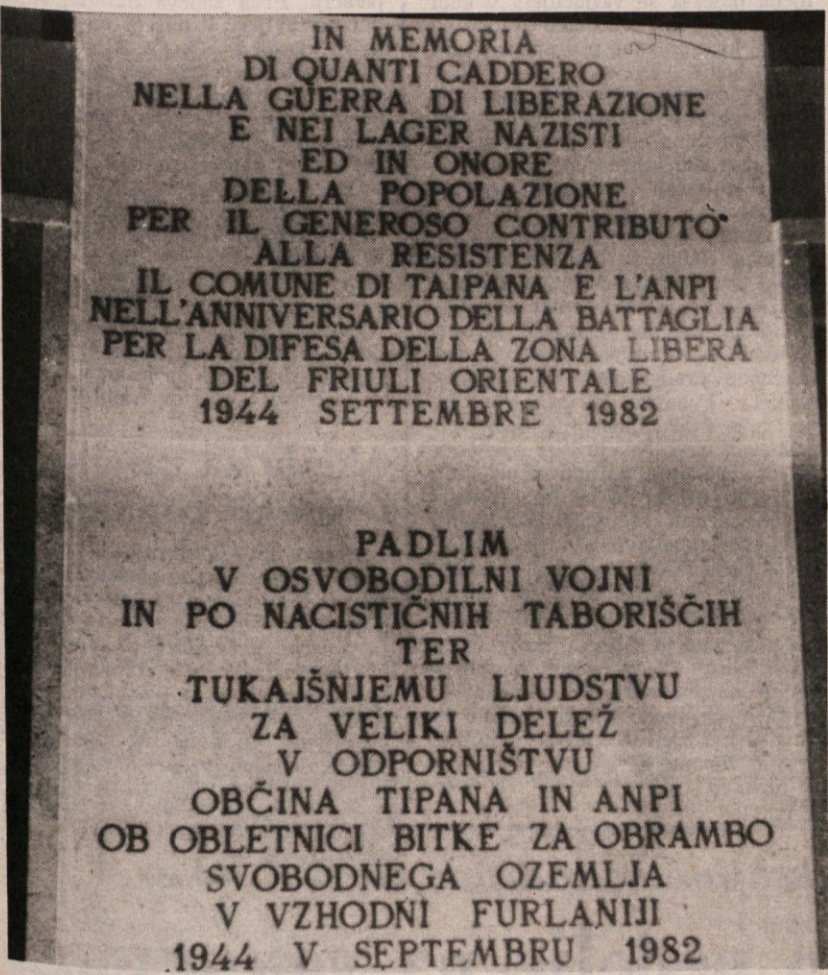
Čisto v drugi svet, v Prekmurje Miška Kranjca, pa je postavljeno Stigličevno delo »Veselo gostovanje«, ki so ga le prikazali v Pulju. Ljubzen med mladim godcem in šepavo Šanko je osnovna zgodba filma, ki smo ga že videli v obliki TV nadaljevanke. Filme iz informativne sekcije predvajajo v kinodvorani Beograd, ki ima edino prednost v tem, da je prijetno hladna. Sicer pa je tehnično in vsestransko na psu, v veliko veselje tako gledalcev, ki zaradi slabega ozvočenja raje prebirajo podnaslove in seveda avtorjev filmov, ki so že itak zamorjeni, ker jih niso sprejeli v tekmovalno sekcijo.

Prav prijetno pa je počutje na koktajlih, partijah ali na plaži, kjer se sonči krema jugoslovanskih igralcev. O tem pa vam ne bomo podrobno poročali, saj si kar sami lahko predstavljate ...

EVA FORNAZARIC

Začela se je politična kriza v tej občini

V petek v Tipani odstopil župan Balloch

Ob obletnici bojev za osvoboditev Vzhodne Furlanije so na pročelju občinske hiše odkrili dvojezično spominsko ploščo

TIPANA — Občinski svetovalci so v petek zvečer na seji, ki je trajala pozno v noč, sprejeli ostavko župana Giuseppe Ballocha, ki je bil izvoljen s podporo lokalne liste, sestavljene iz neodvisnih, republikancev, socialistov in komunistov. Zaradi notranjih nasprotij je Balloch podal ostavko že pred enim letom, vendar je niso sprejeli, kar je ustrezalo tudi republikanski stranki, kateri Balloch pripada, saj je na takšen način imela v naši deželi edinega župana.

V zadnjem času pa so se nasprotja v lokalni listi tako zaostri, da v sedanji sestavi odbor ni mogel več uspešno voditi občinskih poslov in zlasti ne obnove po potresu, ki zahteva sposobnega župana in takšno ekipo v odboru, ki se bo pri vseh možnih nasprotovanjih z njim vseeno ujela in uspešno delovala. Tega ni bilo mogoče več doseči, zaradi tega je prišlo do politične, na slepo izvedene krize.

Svetovalci so namreč prišli na sejo brez kakršnihkoli drugih izbir in so po sprejetju ostavke sejo zapustili, ne da bi se lotili volitev novega župana. To bo na dnevnem redu čez en teden, do takrat pa se bodo skupine v občinskem svetu dogovorile, kdo naj še za dobo enega leta (1985. leta bodo spet upravne volitve) prevzame odgovornost na vodstvu občine.

Kakor je bilo mogoče razbrati iz stališč predstavnikov posameznih strank, so se odnosi tudi na osebni ravni hudo skvarili in si nekdanji zavezniki v lokalni listi niso prizanašali z obtožbami.

Socialistični svetovalec Giovanni Cormons je pri utemeljevanju svojega stališča navedel tudi kulturno vprašanje in županu očital odstopanje od sprejetih smernic. »Vendar bom jaz govoril v jeziku, ki me ga je naučila moja mati,« je dejal svetovalec.

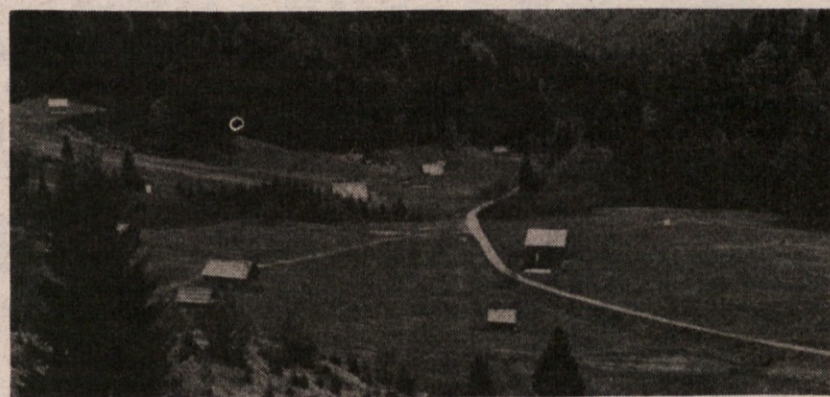
Podžupan komunist Elio Berra pa je sodil, da je lokalna lista Ballocha za župana zato izvolila, ker je sodila, da je prikladen za celodnevno zaposlitev in za uspešno vodenje obnove po potresu v korist občanov, kar pa se po njegovi sodbi ni zgodilo.

Naj ob koncu povemo, da je enotna lista takoj po svoji izvolitvi 1980. leta spoznala v osimskih sporazumih lepe možnosti za gospodarski napredek teh obmejnih krajev (onkraj meje imajo za sosedo Breginj in Kobarij) in je svojo akcijo kronala z odprtjem manjšega obrata mešanega elektronskega podjetja v Viskorši, kjer je zaposlenih kakšnih deset oseb.

Ob sedanji krizi v Tipani ni mogoče ničesar predvidevati, kot samo želeli, da bi občinski svetovalci ob največji možni strpnosti, z izostrenim poslušanjem za vprašanja prebivalcev, sestavili takšno ljudsko upravo, ki bi delovala v korist domačinov.

Ali je eno leto pred volitvami to še mogoče, ali pa se je koalicija razšla tudi zato, da bi vsaka stranka imela za volitve proste roke in bi volivcem predstavila obračun svojega dela? V tem primeru najbrž ni druge rešitve kot imenovanje prefekturnega komisarja. (gv)

Gradnja (z zamudo) žičnice na Višarje

Takšenle je Tinji log, dolina, ki se od Žabnic vleče proti avstrijski meji. Kjer se razširi, so si najbolj vneti ljubitelji deviške narave postavili počitniške hišice.

zavrle gradnjo in je zelo vprašljivo, če bodo izvajalci spoštovali dogovorjene roke. Če pa jih bodo, se prav lahko zatakne pri kolavdaciji naprav. Vsekakor potekajo gradbena dela na Višarjih s hitrim ritmom. Pri tem je potrebno pohvaliti tudi vojsko, ki je popravila cesto iz Ovčje vasi na Višarje, da po njej lahko zvozijo gradbeni in drugi material.

Višarsko cerkev tudi obnavljajo. Utrjujejo jo s cementnimi injekcijami. Popravljalna ihta je zajela tudi lastnike gostiln, ki urejajo svoje lokale, da bi bili narejeni vsaj takrat, ko se bo na to turistično (in romarsko) goro vrnil nekdanji izletniški »boom«.

Gostinci na vrhu te gore ne vedo, kakšna bo letošnja poletna bera, zagotovo pa vedo, da je bila doslej bolj skromna in da se jim za tistih nekaj izletnikov, ki jo peš primahajo na vrh iz Ovčje vasi ali pa iz Žabnic po »križpotu« in čez Planino, svojih lokalov ne splača odpirati. Razen, če tega ne povežejo s svojim letnim dopustom, kot je to storila neka družina.

Ob tem bi veljalo zabeležiti še eno novico, ki kaže skrb občine Trbiž in Gorske skupnosti Kanalska dolina za ohranjanje naravnih lepote in za boljšo turistično ponudbo.

Prejšnje dni so se namreč v Žabnicah sestali odborniki Gorske skupnosti Kravina in župan Trbiža Anselmi z lastniki zemlje v Tinjem logu (Val Bartolo). Dogovorili so se, da je cesta v to lepo dolino in po njej potrebno delno asfaltirati, predvsem pa utrditi oporne zidove, očistiti požiralnike in odtočne kanale, da se makadamska prevleka na cesti ob nalivih ne bi preveč poškodovala. Žabničani, ki imajo v tej dolini zemljo, jo namreč uporabljajo za spravilo krme in lesa. Morda ne bi bilo niti napačno, če bi asfaltirali vso cesto, tako kot je asfaltirana cesta na Ukljansko planino. V takšnem primeru ne bi bilo prahu in izletniki bi imeli več užitka od njenega obiska. (gv)

Sodelovanje na področju turizma

Včeraj, 23. 7., je bilo v Portorožu srečanje predstavnikov italijanskega in jugoslovanskega turističnega združenja, ki skupno pripravljata nekaj zanimivih pobud, kot bo npr. prireditve »tedna italijanske in jugoslovanske kuhinje« v nekem newyorškem hotelu.

Ob koncu srečanja so podelili nagrado znanemu tržaškemu gastronomu Remigiu Radamiču.

E. OPASSI

Deželne podpore za obnovo pomembnih objektov

VIDEM — Od Nimisa do Cergneuja je manj kot štiri kilometre poti. Ob boku doline je cerkva, bolj zgoraj pa, na vzhodni skali, so ostanki gradu, kjer so imeli svoj dom tisti furanski plemenitaši, ki so stoletja vladali nad dolino.

Da ne bi šla ta dragocena pričevanja v pozabo, je deželna uprava F-JK izdelala nov načrt prispevkov v skupnem znesku ene milijarde lir za intervencije na objektih izrazite zgodovinske, umetniške in arheološke vrednosti.

Z deli bodo začeli v Cergneuju pa še v Gradišču, kjer bodo restavrirali staro beneško obzidje, v Starih Miljah, Pasianu, Cordenonsu, Palmanovi in Sv. Martinu ob Tilmentu.

Poleg tega pa bo deželna uprava dodelila prispevke tudi knjižnicam. Podpore bodo šle letos šestnajstim knjižnicam iz vseh štirih pokrajin v naši deželi.

»Mlada brieza« v Žabnicah

ČEDAD — V nedeljo se je pričelo kulturno-rekreacijsko letovanje »Mlada brieza«, ki ga že vrsto let prireja Beneški študijski center za otroke iz Beneške Slovenije. Tokrat prireditelji niso izbrali kot prejšnja leta obmorskega kraja, ampak so se odločili za Kanalsko dolino, točneje za dom »Mangart« v Žabnicah.

Letovanja se letos udeležuje okrog 60 otrok. Obetajo se jim prijetni, a tudi koristni dnevi. Na letovanju ni poskrbljeno le za igre, izlete ipd. ampak so tudi tečaj iz slovenščine, glasbe in likovne umetnosti. Letovanje se bo končalo 4. avgusta.

V četrtek seja deželnega sveta

TRST — Deželni svet F-JK se bo spet sestel v četrtek. Na dnevnem redu je razprava o zakonskem osnutku, ki določa norme za stanovanjska naselja na potresnem območju in gradbeno obnovo na področju, ki ga je pridrazil potres iz leta 1976. Nadalje gre za ukrep, ki zadeva financiranje načrtov za oskrbo ostarelih.

Med drugim so predvidena tudi tri glasovanja za izvolitev članov v deželni komite za katalogizacijo in inventar kulturne zakladnice, v deželni komite za prevencijo alkoholizma in v

upravni svet deželne ustanove za turistično propagando.

PULJ — Včeraj zjutraj sta dva ribiča ulovila v mreže svojevrsten plen. Lastnik motornega čolna Miljenko Marjanovič in njegov pomočnik Marino Popovič sta povlekla mreže v morju med Banjolami in poreškimi svetilnikom.

Tedaj pa presenečenje — v mrežah ni bilo rib, ampak velika neeksplozivna mina. Šlo je za »ostanek« iz druge svetovne vojne, ki so ga potem onesposobili v Štintanu.

TRBIŽ — Prejšnje dni smo poročili občinski upravi na Trbižu, naj bi več skrbni posvetila zunanemu videzu tega kraja, da bi postal bolj čeden in privlačnejši za turista. Potrebno bi bilo doseči, dodajamo danes, da bi tudi priseljeni občani, ki so že velika večina, zaživel s Trbižem, ga začutili kot svoj dom in bili ponosni, da je urejen. Potrebno je spreminjati mentaliteto prebivalcev, da bodo sedanji napreki za razvoj Kanalske doline padli na rodovitna tla. Kajti ni dovolj samo streha nad glavo in lokal, ki bo potešil lakoto in žejo, potrebno je urejeno naselje, potreben je tudi mir, ki ga ob množici kamionov na gradbišču avtoceste ni in ga ne bo še dve leti.

Toda v pričakovanju nove avtoceste se že izvajajo delni načrti širokega zasnovanega turističnega razvoja Trbiža in njegove okolice. Tako so pred meseci pričeli z izgradnjo nove žičnice na Višarje, ki bo slonela na 24 opornih stebrih in bo speljana vzporedno s staro ne več uporabno žičnico.

Po napovedih novih družabnikov naj bi žičnico dogradili do pričetka zimse sezone, vendar so zapreke, ki so nastale na samem začetku gradnje (sneg, ki je kasno skopnel, in drevje, ki so ga morali posekati)

Melodije morja in sonca povsem uspele

Občinstvo je do zadnjega kotička napolnilo v soboto zvečer portoroški Avditorij. Na festivalu Melodij morja in sonca 1984 se je predstavilo 16 izvajalcev.

Zmagovalci so skupina Spomin iz Portoroža, žirija je svojo nagrado podelila skupini Bazar iz Kopra za Portorož 1905, Društvo slovenskih skladateljev je nagrado za najboljši aran-

žma dodelilo Milanu Ferlezu za pesem Valovi in morje, Primorske novice so podelile nagrado za najboljšo besedilo Dušanu Velkavrhju za Kancone, nagrada za najboljšega debi-

tanta, ki jo je podelila Harmonija iz Maribora, je pripadla Nataliji Bogovič, za najboljši show program pa je reklamni studio Packa iz Ljubljane nagradil Tomaža Domiclja.

Med vašimi glasovnicami smo izžrebali naslednje: prvo nagrado in tako penzijo za dve osebi čez vikend v Bernardinu prejme Uroš Krmač iz Lucije, drugo nagrado in s tem darilni paket Droge Portorož prejme Jan Makovini iz Izole, tretjo nagrado in celoletno naročnino na Primorske novice prejme Milena Metlika iz Dekanov, četrto in vstopnico za show program Portoroške noči dobi Vanda Gustinčič iz Košane, peto in celoletno naročnino na Primorski dnevnik prejme Matilda Klemenčič iz Sečovelj, majico in kapo Primorskih novic pa prejmejo Marko Juratovec iz Kopra, Ivan Kalc iz Portoroža, Rodi Godec iz Portoroža, Tamara Pukšič iz Ljubljane, Slavko Trnčič iz Sp. Škofij, Mojca Pukšič iz Ljubljane, Valter Tinta iz Anhova, Edvin Pejovič iz Kopra, Jan Šik iz Pirana in Denis Grbec iz Izole.

Po glasovanju bralcev Primorskih

novic in Primorskega dnevnika ter občinstva v Avditoriju so se nastopajoči uvrstili:

Prvo mesto skupine Spomin s pesmijo Mario (271 točk), drugo mesto Mario Miše s pesmijo Ero li (235), tretje mesto skupina Bazar s pesmijo Portorož 1905 (219), četrto mesto Mikijevremovič s pesmijo Kancone (192), peto mesto Zorica Fingušt s pesmijo Pravi mož (133), šesto mesto Irena Tratnik s pesmijo Piši mi (132), sedmo mesto Tomaž Domicelj s pesmijo Sol (113), osmo mesto skupina Prizma s pesmijo Oprosti Anja (80), deveto mesto skupina F+ s pesmijo Peščene obele (63), deseto mesto Laura Budal s pesmijo Čutim te (51), enajsto mesto Branka Kraner s pesmijo Iz oči naj sije sonce, dvanajsto mesto skupina 777 s pesmijo Sanjala je Ana (35), trinajsto mesto Aleksander Jež (20), štirinajsto mesto Natalija Bogovič s pesmijo Ciao, Ciao (18), petnajsto mesto skupina Time out s pesmijo Topless (14) in šestnajsto mesto Majda Sepe s pesmijo Valovi in morje (9).

Skupina Bazar je bila prva po izbiri žirije

Tomaž Domicelj in najboljši show program

Pred gradnjo 4. odseka avtoceste Opčine-Padriče

Krajevne organizacije zahtevajo protivrednosti

V zvezi z gradnjo 4. odseka avtoceste Opčine - Padriče so krajevne organizacije od Banov, iz Trebč in s Padrič združene v koordinacijskem odboru poslale tržaškemu prefektu, predsedniku dežele Furlanije - Julijske krajine in tržaškemu županu skupno pismo.

Kot je znano, predvideva gradnja avtoceste vrsto razlastitev tudi v omenjenih krajih. Prav zaradi tega zahtevajo krajsani in njihove organizacije ustrezne protivrednosti.

V pismu je najprej izrečeno vabilo »naj Dežela in Tržaška občina podpreta zahtevo Koordinacijskega odbora, da Tržaška prefektura in podjetje SIGIC ponovno pošljeta prizadetim lastnikom dekret in obvestilo o ceni neopremičnin, ki naj bo ta tokrat opremljena s slovenskim prevodom, v kolikor večina lastnikov pripada slovenski manjšini.« Omenjeno zahtevo Koordinacijski odbor podpira še z naslednjimi utemeljitvami: kar zadeva Tržaško prefekturo omenja v pismu peti člen Posebnega statuta, Prilogo II. Londonskega memoranduma iz 1. 1954 oz. 8. člen Osimskega sporazuma iz 1. 1975, ki je bil ratificiran 1. 1977 in pa tudi razsodbo Kasacijskega sodišča v Rimu v zvezi z zadevo Sama Pahorja. V primeru podjetja SIGIC pa Odbor omenja potrebo po prevodu ob-

vestil o ceni neopremičnin v slovensko zaradi tega, ker »večina prizadetih lastnikov ne obvlada popolnoma italijanskega jezika.

Z omenjenim odstavkom Koordinacijski odbor torej zanika veljavnost dekreta Tržaške prefektore in obvestila o ceni neopremičnin, ker sta bila poslana samo v italijanski verziji.

Ob tem pa je še drug razlog, ki jemlje dekretu o »začasni zasedbi« veljavo in sicer dejstvo, da ni bil pravočasno notificiran.

V drugem odstavku pisma je rečeno »naj se predstavniki oblasti z rezervno izrečejo o vhodih in izhodih

avtoceste, ki jih družba ANAS še ocenjuje.

V tretjem odstavku je rečeno, »naj se med gradnjo avtoceste namesti plinska napeljava po vseh treh vaseh.

Nadalje je v pismu rečeno, da je treba »prebivalcem razraščanih območij dati prednost pri kasnejšem postavljanju in upravljanju morebitnih ekonomskih in uslužnostnih infrastrukture.

Glede protivrednosti je še rečeno, naj se »na koncu omenjenega 4. odseka (pri Razklanem vrhu) zgradi parkirišče in naj se namestijo turistične uslužnosti, ki jih bo upravljala Padriška gozdna zadruga.« Ome-

njena objekta se vključujeta v kompleksnejši načrt Padriške gozdne zadruge, ki je že znan pod imenom »Padriški hrib«.

Nazadnje Koordinacijski odbor podaja zahtevo, da mora biti »popolnoma določena odškodnina za zemljišča jurskih upravičencev in namenjena izključno v korist Katastrske občine«.

Pred tem pismom je Koordinacijski odbor od Banov, iz Trebč in s Padrič poslal pismo družbi ANAS, v katerem so izrečene naslednje zahteve: razlastitve in zasedbe zemljišč ne gre obravnavati v nujnostnih rokih, ker to zakon predvideva le za izjemne primere. Ponovno je treba preučiti povezave s pokrajinsko cesto, ki veže omenjene vasi. Naj družba pokaže in potrdi, da bo gradila nadvoz pri Trebčah proti hribu, da ne bi »obkolila« z dovoznici vse vasi. Nadalje je omenjena napeljava metana, omenjeni so parkirišče in turistične uslužnosti, govor je o izplačilih, ki morajo biti poravnana pred pričetkom del.

Poudarjena je zahteva, naj podjetje SIGIC pošilja dokumentacijo posameznikom tudi v slovenskem prevodu.

Omenjeno pismo je bilo poslano 18. t.m., pismo prefektu, predsedniku Dežele in županu pa 20. t.m. Odgovora še ni bilo.

Trst še drago, a ne najdražje mesto

Občinski statistični urad je te dni objavil indeks cen za mesec julij. Podatki niso dokončni, vendar je mogoče v glavnih obsevih potegniti več ali manj pomenljive zaključke. V primerjavi z Bologno, Milanom, Turinom in Genovo so se ta mesec v Trstu cene dvignile za 0,4 odst., kar postavlja Trst na drugo mesto za Milanom z 0,7 odst. Zlasti so na to vplivali stanovanjski stroški, ki so poskočili za 0,4 odst. in pa razni izdatki, ki so se povečali za 0,6 odst. Pri oblačilih je zabeležiti porast cen za 0,1 odst., pri hrani pa za 0,2 odst.

V primerjavi z letnim indeksom cen Trst ni najdražje mesto, kakor to pogostokrat mislimo, temveč »celo zaostaja« z 11 odstotki za Genovo (11,2 odst.) in Milanom (11,8 odst.). Kakor kaže seznam so se v sedmih mesecih letošnjega leta posebno povečali stanovanjski stroški,

Interpelacija KPI občinskemu odboru

Občinska svetovalca KPI Giorgio De Rosa in Fausto Monfalcon sta poslala na občinsko upravo dve interpelaciji. Prva zadeva nasade, ki so bili postavljeni v našem mestu v okviru razstave »Cvetje Alpe Adria«. Ker je njihova oskrba zelo pomanjkljiva, želita svetovalca izvedeti, ali jih misli Občina oskrbovati tudi v prihodnje. O tem vprašanju ni bi o nameri doslej nikakršnih uradnih izjav.

Druga interpelacija pa obravnava razpis načrtov za parkirišče v prostori nekdanje silosa na Trgu Libertà. Razširila se je vest, da je Ocenjevalna komisija za licitacijo že sestavila lestvico predstavljenih načrtov. Svetovalec želita poznati točnejše podatke in tudi datum, ko bo izid natečaja predstavljen občinskemu svetu, ki bo lestvico načrtov odobril.

Akcija za zaščito tržaških kopališč

Tržaška sekcija vsedravnega združenja za zaščito zgodovinskega, umetniškega in naravnega bogastva »Italia nostra«, je začela z nabiralno akcijo za zaščito in razširitev kopališč v tržaški pokrajini. Morebitne prispevke lahko pošljete na poštni tekoči račun št. 16912347 ali na sedež »Italia nostra« (Ul. Pa'manova 5/a) - tel. 415939 ali pa na naslov Maria Grazia Pieri, Ul. Moreri 7/2, (tel. 414360).

V nedeljo na velesejmu

Festival dnevnika KPI se je uspešno zaključil

Na velesejmu se je v nedeljo zvečer zaključil vsedravní festival Unità, ki je bil posvečen znanosti in tehnološkemu raziskovanju. Prireditve, ki je privabila vsak večer veliko število gostov, je uspešno potekala.

S celotnega programa so izstopale zlasti okrogle mize o najrazličnejših znanstvenih tematikah, pri katerih so sodelovala zveneca imena s krajevnega in tudi z vsedravnega raziskovalnega prizorišča. Sklepna okrogla miza je bila posvečena nadvse privlačni in aktualni temi, to je kočljivim odnosom med roboti in med človekom pri uveljavitvi novih tehnologij in sodobnih računalniških sistemov. Srečanje je vodil prof. Bernardini z rimske univerze, na njem so sodelovali tehniki, politiki in sindikalisti.

Na tradicionalnem političnem shodu je govoril član vsedravnega partijskega vodstva Adalberto Minucci, pozdravna nagovora sta imela senatorka Jelka Gerbec in pokrajinski tajnik KPI Ugo Poli.

Na sliki: govorniki na festivalu komunističnega tiska.

Na pobudo pokrajine in zadruga »Kriški breg«

Od petka do nedelje na velesejmu jubilejna pokrajinska razstava vin

Od petka do nedelje bo na tržaškem velesejmu deseta pokrajinska razstava vin, ki jo prireja pokrajinska uprava v sodelovanju z zadrugo pridelovalcev vin tržaške občine »Kriški breg«. Zadnja pokrajinska razstava je bila na sporedu pred štirimi leti, nato je prireditev tudi iz političnih razlogov (upravo so vodili manjšinski odbori) tri leta zaporedoma odpadla, koristno zamisel pa je lani spet obudil takratni odbornik za kmetijstvo Čok, ki je navezal stike s strokovnimi organizacijami in pripravil vse potrebno za razstavo. Pred kratkim so socialisti iz znanih razlogov zapustili pokrajinski odbor, tako da je Čokovo mesto sedaj prevzel listar Cavicchioli, ki je nadaljeval in sklenil delo svojega predhodnika.

Vinsko razstavo bodo uradno odprli v petek ob 18.30, pred tem, ob 15.30, bo na sporedu okrogla miza na temo »Tržaško vinogradništvo: današnja stvarnost in perspektive za bodočnost«, ki jo je pripravil pokrajinski posvetovalni odbor za razvoj krajevnega vinogradništva. Na njej bodo po-

leg izvedencev sodelovali tudi predstavniki strokovnih organizacij ter vinogradniki sami. Petkov program bo sklenil koncert mestne godbe »Giuseppe Verdi«. V soboto bodo odprli kioske ob 17. uri, ob 21. uri bo srečanje folklornih skupin, za katero je dala pobudo TFS »Stu ledi«. Na srečanju bodo poleg prirediteljev sodelovali še skupine iz Ločnika, iz Čente, skupina »Tine Rožanc« iz Ljubljane ter folklorna skupina italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji. V nedeljo zvečer bodo nagradili najboljše uvrščena vina, prireditve pa se bo zaključila z nastopom kabareta Luciana Bronzija.

Na razstavi bodo člani kriške vinogradniške zadruge prodajali najboljše uvrščena vina na letošnjih občinskih razstavah in najboljše vina iz miljske občine, ki jih je izbra posebná strokovna komisija. Zadruge je že nakupila od vinogradnikov 32 hl vina (črnega, belega in terana), ki ga bo prodajala po naslednjih cenah: belo in črno vino 3000 lir na steklenico, medtem ko bo steklenica terana stala

3500 lir. Pobudo so predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci pokrajinski odbornik za kmetijstvo Cavicchioli, podpredsednik zadruge »Kriški breg« Miloš Košuta in univerzitetni profesor Giorgio Prestamburgo. Slednji je podčrpal, da je vinogradništvo, podobno kot kmetijstvo v celoti, na Tržaškem še vedno premalo cenjeno, za kar niso v prvi vrsti odgovornost javne uprave, zlasti dežela. V naši pokrajini so lani pridelali približno 18 tisoč hl vina, kar pa je komaj 8 odst. tiste, ki ga spijejo v Trstu v enem letu. Podrobneje o tem bo vsekakor tekla beseda na petkovi okrogli mizi, na katero so vabljeni vsi vinogradniki. Odbornik Cavicchioli je poudaril dejstvo, da bo to prva vinska razstava v mestu, dejal pa je, da bodo od prihodnjega leta dalje te razstave priredili spet na Krasu. Pokrajinsko upravo bo ta prireditev stala 50 milijonov lir, med katere je treba vključiti tudi stroške za nakup kioskov, ki jih bo uprava uporabila tudi za druge tovrstne prireditve.

Gradivo za Krajevni leksikon Slovencev v Italiji

Z Jezera razgled, ki privablja veliko obiskovalcev

Jezero

Na Jézuru, jezeranski, Jezeráni, ital. S. Lorenzo, 1971: 26 preb., 1981: 31 preb.; avtobusna postaja, pošta, šola in župnija Boršt — 1 km, občina Dolina — 4 km, postaja, pošta tudi Bazovica — 2 km, Trst — 10 km. Nadmorska višina 381 m. Gručasto naselje na kraškem svetu leži vrh strmine, ki označuje prehod k nižjemu flišnatemu ozemlju, kjer stoji Boršt z Zabržcem. Ime je naselje baje dobilo po nekdanjem kraškem jezeru v bližnjem Dolu. Jezero povezujejo ozke asfaltirane ceste z Borštom, Bazovico, Drago in državno cesto, ki vodi na Pesek. Najkasneje so asfaltirali cestno povezavo z Borštom (v začetku 70. let), tako da je ostalo to naselje dalj časa izolirano od ostalih v dolinski občini. Bližnji vzpetini sta Mala gračnica (477 m) na severovzhodu in Goli vrh (410 m) na zahodu. Poleg bližnjega Dola na zahodni strani se v bližini naselja nahajata še dve vrtači: Črbenjak na severozahodu in Uclinka na severovzhodu. Z Jezera je zelo lep razgled na Dolino Glinščice, ki se pod njim kolenasto preusmeri proti Boljuncu. Tu je dolinska občina zgradila zato ograjeno razgledišče.

Njive so bile še do nedavnega namočene na dnu vrtači, zlasti v Dolu, Pejsevci, Črbenjaku, Na škrlicah, v Beču, v Uclinki, na Skrivenceh, pri Zajčjem kalu, v Mali gračnici. Strmine so bile večinoma v senožetu, večji del površin pa je bil v

pašniku: Staje, Koronica, Krence, Ogradica, Valica, Parti, Pristava, Pajserca. Živinoorej je bila močno razvita vse do 60. let in je dajala krajanom tudi skromni zaslužek ob prodaji mleka. Glavne gozdne površine so na vzhodu in severovzhodu na pobočjih zgoraj navedenih vzpetin ter na jugu v Bregu. V njih prevladujejo hrast, akacija in bor, čigar les se delno uporablja za kurivo. Precejšen problem je kraju dajala vodna oskrba. V preteklosti so izkoriščali kapnico, v sušnih dobach pa so morali vodo uvažati oziroma dovažati, največkrat iz spodnjih Hrvatov, kjer je v bližini bivše železniške proge precej močan izvirek.

Ta izvirek je nato napajal lokalni vodovod za Zabržec. Ob koncu prejšnjega stoletja so končno zgradili vaški vodnjak, ki ga je napajala deževnica, sredi 60. let pa je kraj dosegel pokrajinski vodovod. V preteklosti dokaj razvito živinoorej označujejo tudi številni kali na vzhodu: Ilovica, Mala ilovica, V kalih.

Kraj sestavljajo starejše nadstropne kraške hiše. Razgledni gostilni privablja konec tedna precejšnje število obiskovalcev. Domačini so pretežno zaposleni v Trstu ali v boljski tovarni. V naselju je podružnična cerkev sv. Lovrenca, ki jo krasí lesen oltar iz leta 1660. Jezerani so sodelovali v Vzajemnem dru-

štvu za zavarovanje goveje živine, v ostalem pa so bili vključeni v borštanska društva in z njimi delili skupno prosvetno in politično zgodovino. Prav tako ni v kraju značilnejših, pogostejših priimkov, ki se v glavnem ujemajo z borštanskimi.

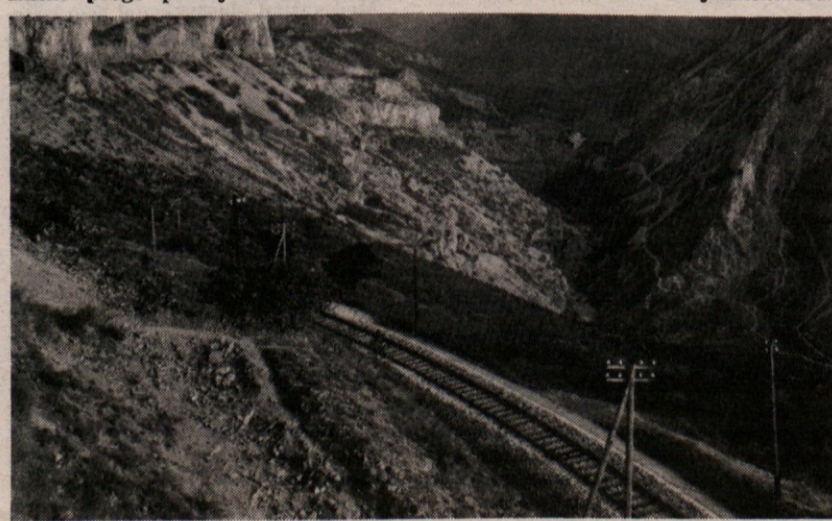
Pesek

Na Pésku, péskarski, Péskarji, ital. Pesek di Grozzana, 1971: 75 preb., 1981: 78 preb., zdravnik Bazovica — 3 km, pošta Boršt — 4 km, občina Dolina — 7 km, Trst — 13 km, nadmorska višina 474 m. Sklenjeno naselje na kraški planoti ob državni cesti Trst - Reka. Od tu se odcepi pokrajinska cesta v Gročano in nekoliko izven kraja opuščena krajevna cesta v Vrhpoje. Pol kilometra dalje je zelo prometna mednarodna prehod, zlasti v poletnih mesecih. Bližnje vzpetine so Srednje brdo na zahodu in Velika groblja na severu, medtem ko se na vzhodu svet dviguje v Lozo. Bližnje vrtače so Markovica na severu. Skromne njive so se ohranile le v bližini naselja na Predpolju in Zidih, pa tudi v preteklosti je bil skalnati svet Peščenik in Podvrha primernejši za pašo. Tedaj je bilo v kraju do 50 glav goveje živine, ki se je napajala v številnih kalih, ki so zdaj zasuti. Proti Bazovici se širi borov, proti Dragi pa listnati gozd. Poglavitne drevesne vrste so hrast, bor in akacija. Od divjadi so prisotne srne, fazani in zajci. Tudi na Pesku so se svojčas ukvarjali s

prodajo ledu v Trst, ki so ga delali v štirih ledenicah.

Vodovod so v kraj speljali leta 1956. Hiše so večinoma novejše in nadstropne, saj je bilo v začetku stoletja tu je troje bivališč, ki je obdajalo krčme za vozarje na poti na Reko. Prvič se kraj omenja v prvi polovici 18. stoletja kot Peščeni hrib. Do konca druge svetovne vojne je v kraju delovala mesnica. Po povojni razmejitvi se je zaradi bližine mednarodnega prehoda Pesek nekoliko povečal, zlasti na račun priselitve italijanskega prebivalstva. Danes so v kraju trgovina in dve gostilni, ki so ju odprli že konec prejšnjega stoletja. V bližini se nahajata še dva sodobna motela, ki so ju postavili okrog leta 1970. Tu deluje še obrat ACI in menjalnica. Prebivalstvo, ki ni zaposleno v domačih terciarnih dejavnostih, se vozi na delo v Trst.

Novo šolsko poslopje je iz leta 1951. Odkar je gročanska farna cerkev ostala v Jugoslaviji, so 1954 zgradili novo cerkev Brezmadežne device na Pesku po načrtu Vilka Čekute, oltar in freske pa je pripravil Tone Kralj. Posebnost cerkve je, da ima zaradi burje oba vhoda na južni strani. Z zvonika seže razgled do Pirana in Savudrije. Peskarji so imeli z Gročanci skupno kulturno dejavnost in ustanovili pred vojno pevsko društvo Krasno polje. Kasneje se ni v teh krajih več obnovilo. Velik je bil prispevek krajanov med NOB, odporništvo je bilo zlasti osredotočeno v Gročani. Med starejšimi naseljenci je bil razširjen priimek Fonda, danes pa Bak.

Razgled z Jezera proti Glinščici. Posneto leta 1952, ko je še vozil vlak

Nadvse uspelo tridnevno slavlje godbenega društva »Prosek« ob 80-letnici delovanja

Z lepo družabno prireditvijo, s plesom, petjem in pa seveda z igranjem šestih godb na pihala iz zamejstva in matične domovine je godbeno društvo »Prosek« v nedeljo zvečer zaključilo tridnevno proslavo 80-letnice svojega neprekinjenega delovanja.

Lahko rečemo, da je bila to prireditve, ki je zlepa ne bodo pozabili organizatorji sami, godci, pa tudi številno občinstvo s Proseka, vseh okoliških vasi, iz Trsta, kot tudi gostje iz matične domovine. Res je, da je terjala priprava tako pomembne prireditve ogromno truda, dela, veliko energij, pa seveda tudi zelo veliko dobre volje. Vsega tega organizatorjem in vsem, ki so jim pri tem pomagali ni manjkalo in to se je pri poteku prireditve poznalo. Ker pa se prav na vse te pridne sodelavce pri poročanju o naših prireditvah, ponavadi pozabi, ali pa se jih le bežno omeni, jim želimo tokrat dati najprej priznanje: priznanje za lepo urejen prostor na »Balancu«, za dobro urejene kioske, ki so brezhibno delovali, za eno ično pripravljen golaž, s katerim so

Trešč, ki jo vodi Rado Škabar, pihalni orkester »Breg«, ki ga vodi Nikolaj Peršič, kot zadnja pa je nastopila gasilska godba iz Kapele pri Brežicah, s katero ima domača godba na pihala že vrsto let tesne in prijateljske stike in ki jo vodi Jože Stanič.

Med številnimi udeleženci sta bila tudi Bogomir Hrovatič, predsednik komisije za obveščanje Zveze pihalnih orkestrrov iz Slovenije, ki je vse nastopajoče pozdravil in zaželel domači godbi še nadaljnjih uspehov, ter Stojan Ristovski, ki je član omenjene komisije.

Celoten program je napovedoval in tudi lepo povezoval Bruno Rupel, ki je o vsaki godbeni skupini povedal nekaj podatkov in jo tako bolje predstavil občinstvu.

Naj povemo, da so se vse godbe zelo lepo izkazale, da so odlično izvedle svoje programe, vmes pa so se vključevale seveda še čestitke s predajo spominskih daril.

Vse kar se lepo začne, se mora tudi lepo končati. Tako se je tudi lepo in uspešno nedeljsko slavlje — s katerim so lahko organizatorji več kot zadovoljni — končalo s plesom in veselim razpoloženjem, za katerega je poskrbel ansambel Lojzeta Furlana, ki je igral in zabaval goste pozno v noč.

Mimohod godb po proseških ulicah. Na sliki godba - slavljenka

Na svoji petkovi seji

Nabrežinski občinski svet bo potrdil županov odstop

Devinsko-nabrežinski občinski svet bo v petek formalno potrdil odstop župana Albina Škerka, ki bo tako po tem sklepu postal polnopraven. Na drugi točki petkovskega dnevnega reda ima občinski svet v skladu z zakonskimi določbami že izvolitev Škerkovega naslednika, čeprav je malo verjetno, da bo na seji prišlo do glasovanja. To bo vsekakor odvisno od poteka četrtkovskega srečanja med koalicijskimi partnerji KPI, SSK in PSI, na katerem bo tekla beseda o novem županu, ki bi moral voditi občino vse do volitev, ki bodo skoraj gotovo maja leta 1985.

Včeraj popoldne se je medtem pod predsedstvom podžupana Caldija sestel občinski odbor, ki je, kot piše v tiskovnem sporočilu, z obžalovanjem vzel na znanje Škerkovo odločitev in hkrati izrazil razumevanje za to njegovo potezo. Devinsko-nabrežinski občinski odbor se hoče s tem v zvezi javno zahvaliti županu za veliko občutljivost in za trud, ki ga je v vseh teh letih vložil v korist devinsko-nabrežinske občinske skupnosti. Nadalje občinski odbor voščil Albino Škerku čimprejše okrevanje z željo, da bi kmalu spet nadaljeval svoja prizadevanja za uveljavitev idealov, ki so mu bili v vodilo skozi vse življenje.

Kako rešiti problem arhitektonskih pregrad

Na Pokrajini so se pred kratkim srečali tržaški občinski in pokrajinski upravitelji skupno s predsednikom UILDM (Italijansko združenje za boj proti distrofiji mišičevja) prof. Jacobijem in predsednikom CUPH (Enotni pokrajinski odbor prizadetih) Sovranom. Razpravljali so o možnosti odprave arhitektonskih pregrad v nekaterih javnih prostorih na Tržaškem, predvsem pa v šolah (po zgledu škedenjske šole v Ul. Marco Praga), na pločnikih, v podvozhjih in še drugje. Na ta način bi omogočili motorično prizadetim, da bi se z večjo lahkoto premikali po mestu.

Leharjeva »Frasquita« na Festivalu operete

V okviru Festivala operete bo v torek, 31. julija v gledališču Verdi na vrsti premiera operete Franca Leharja »Frasquita«. Delo spada med manjše Leharjeve stvaritve. Tudi če je bila »Frasquita« zadnjič uprizorjena v Trstu leta 1958, ostaja še vedno priljubljena zlasti v nemških gledališčih. Torkova izvedba je poverjena dirigentu Guerrinu Gruberju, režija in koreografija pa Ginu Laudiju. V glavnih vlogah bodo nastopali: sopranistka Elena Zilio, znani tenorist Carlo Bini, ki je zadnjič nastopil na festivalu pred šestimi leti ter drugi pevci, kot Valeria Baiano, Ugo Maria Morosi, Elio Crovetto. To delo zaključuje letošnji Festival operete, ki ga organizira tržaško gledališče Verdi skupno z Avtonomno letoviščarsko in turistično ustanovo.

● Rajonski svet za Valmauro in Naselje sv. Sergija se sestane jutri ob 19.30 na sedežu na Stari istrski cesti 43. Na dnevnem redu: sprejem odstopa svetovalca Sirotija, vprašanje krajevne tržnice in upravnega menja v zvezi z dodelitvijo nekaterih športnih objektov krajevnim organizacijam.

● Tržaška občinska uprava obvešča, da bo občinska knjižnica na Trgu Hortis zaradi vsakoletnega preurejanja zaprta več avgust.

pismo uredništvu

40 LET DELA V KPI SEN. JELKE GERBEC

Pred kratkim je praznovala 40. obletnico vključitve v KPI tovarišica Jelka Gerbec. Izvedeli smo to po naključju in menili, da je vendarle treba temu njenemu sicer zasebnemu jubileju dati tudi primeren javnejši poudarek. Jelka Gerbec je to zaslužila s svojim desetletja vztrajnim, pogumnim, požrtvovalnim bojem za ideale narodne in socialne svobode vseh delovnih ljudi, naj bo doma, kot drugje po svetu. Temu boju se je posvetila kot mlado dekle sredi krvavega spopada proti nacifšizmu, po končani vojni pa nadaljevala ta boj za uveljavitev vseh tistih pravic delovnih ljudi, ki so ves čas po vojni stalno ogrožene in še do danes neuveljavljene. A med te demokratske, z ustavo zagotovljene in neizpolnjene pravice sodi tudi zagotovitev vseh pravic slovenski narodni skupnosti. Za vse to se je Jelka Gerbec neutrudno, nepopustljivo borila vsa dolga štiri desetletja: začenši kot skromna, mlada aktivistka, zatem kot partizanski funkcionar, kot senator v italijanskem parlamentu, kjer se še danes vsestransko zavzema za uveljavitev vsega naprednega in demokratskega v korist delovnega človeka.

V novoustanovljenem krožku ARCI pri Rumeni hiši, v Barkovljah, smo svoji sekcijski tovarišici Jelki Gerbec, ob priložnosti tega njenega pruz-

nika priredili majhno slavlje, predvsem zaradi tega, da bi s tem izrazili svoje spoštovanje za vsa ta njena leta revolucije in dela, za njeno nesebično privrženost svojim idealom in za njeno tovariško skromnost, ki jo je vselej pri svojem delu kazala. Med prijetnim tovariškim večerom so nato člani barkovljanske sekcije KPI darovali Jelki Gerbec skromno darilo, srebrno plaketo, v znak priznanja za njeno delo tudi v sami sekciji.

Sekcija KPI v Barkovljah

● Tržaška občina obvešča, da so vstopnice za občinsko kopališče »Lanterna« naprodaj po 200 lir. V zalogi jih imajo na sedežih vseh občinskih kopalnic v delovnem urniku in v občinskem bazenu »Bianchi« od 9. do 14. ure.

● Karabinjerji so aretirali češkoslovaškega državljana, ki so ju zasačili pri kraji v trgovini Standa v Ul. Battisti. Ukradla sta nekaj oblek v vrednosti 150.000 lir.

Štirje ranjeni pri Borštu

Na rahlem ovinku pred Borštom je sinoči 26-letni Franco Česnik iz Boljunca 104 trčil s svojim fiatom 1 v nasproti vozeči avtobus št. 41. V nesreči so se poleg njega ranili tudi 55-letni oče Sergio in 56-letna mati, ki sta se vozila z njim, ter 58-letna potnica Anna Versnel vd. Galussi iz Trsta. Razen očeta, ki se bo moral zdraviti 30 dni zaradi verjetnega zloma kolena, so ostale tri ranjence odpeljali iz bolnice, potem ko so jim nudili prvo pomoč.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi bolezni za vedno zapustil naš dragi

Rihard Živec

Pogreb bo danes, 24. julija, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v zgornjo cerkev.

Žalujoči: žena Ivanka, sinova Boris in Žarko z ženama, mali Barbara in Martina, brat Pepi, sestra Giustina in Marija z družinama ter drugo sorodstvo.

Ko'udrovca, Trst, Trnovca, Prem, 24. julija 1984

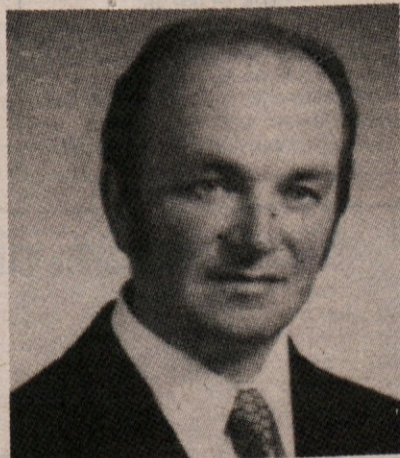
(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob smrti dragega očeta Riharda Živca izreka sekcija Slovenske skupnosti zgoniške občine najgloblje sožalje sinu Borisu in svojemcu.

Zborovodja Janko Simoneta praznoval 60. rojstni dan

Janko Simoneta, aktivni kulturni delavec iz Zgonika in dirigent tamkajšnjega pevskega zbora Rdeča zvezda je včeraj praznoval svoj 60. rojstni dan. Rodil se je namreč 23. julija 1924 v kmečki družini v Zgoniku in že od mladih nog kazal veliko veselje do petja in glasbe, za katerega je imel tudi prirojeno nagnjenost in nadarjenost. Tako je kot samouk igral na violino in sodeloval tudi pri cerkvenem pevskem zboru.

Leta 1943 so ga prisilno odpeljali v Foggio in ga vključili v zloglasne posebne bataljone, kjer se je aktivno vključil v partizanski pevski zbor. Po razpadu Italije se je vrnil domov, kjer je kmalu padel v roke nemških okupatorjev, ki so ga odpeljali na prisilno delo v Erfurt. V rojstni kraj se je vrnil šele jeseni leta 1945 in se takoj tudi vključil v živahno kulturno delovanje, ki se je po osvoboditvi vsepovsod razbohotilo. Njegova ljubezen do glasbe in zborovskega petja ga je stalno spodbujala, da je še izpopolnjeval svoje znanje. Tako se je vključil v tečaj za pevovodje in tudi vodil pevski zbor »Gorazd« iz Samatorce. Po upokojitvi je pred petimi leti uspešno obiskoval šolo za zborovodje in je pri KD Rdeča zvezda iz Saleza nadomestil in nadaljeval delo Janka Obada. Ob letošnji 15. reviji Primorska poje so mu v biltenu revije posvetili krajši zapis ob 60-letnici, iz katerega smo tudi povzeli članek. Ob življenjskem jubileju mu voščimo

in želimo, da bi še veliko doprinesel k razvoju zborovskega petja pri nas.

● Predvčerajšnjim zvečer so karabinjerji aretirali 56-letnega tržaškega trgovca Mariana Subana, stanujočega v Ul. Calcara št. 56. Izvedli so zaporni nalog sodišča iz Padove, ki je Subana obsodilo na 21 let zaporu, na 300 milijonov lir kazni in na dosmrtno prepoved opravljanja javnih služb. Obtoženec, ki je bil trenutno na časni svobodi, je bil član kriminalne mreže, ki se ukvarja z razpečevanjem mamil. Ko so ga aretirali, so pri njem našli precejšnjo količino heroina.

V dveh prometnih nesrečah kar sedem oseb ranjenih

Nepredvidnost in nespoštovanje prednosti sta včeraj povzročila dve prometni nesreči, v kateri se je ranilo kar sedem oseb. Prva se je pripetila na Trgu Libertà pred železniško postajo, kjer sta trčila vespa, ki jo je upravljal 25-letni trgovec Mauro Filigrano iz Ul. Cerreto 25, in ford z beneško registracijo.

Filigrano si je po vsej verjetnosti zlomil nogo, tako da so ga sprejeli v bolnico na Katinari s prognozo okrevanja v mesecu dni. Njegov sopotnik, 27-letni Michele Grameri, pa bo ozdravel v 10 dneh. V bolnišnici so mu nudili le prvo pomoč, tako kot 24-letnemu Claudio Cilianiju in 23-letnemu Renatu Zucchiattiju. Le-ta sta se sama pripeljala k zdravnikom in Ciliani je povedal, da sta se ranila, ko je nenadoma zavrl, da ne bi trčil v vespo, a je pri tem izgubil oblast nad svojo hondo.

Do druge nesreče je prišlo ob 11.30, torej le pol ure za prvo, na Istrski ulici v višini št. 214. 27-letni pristanišnik Maurizio Bensi iz Ul. Montasio 1 je z motorjem vozil proti mestnemu središču, ko je trčil v spredaj vozeči avto z milansko registracijo. Motor je po trku zavozil na levo stran cestišča in ogrožal 34-letnega vespista Nataleja Cucumazza, ki se mu je res izognil, a je takoj zatem trčil v spredaj vozeči tovornjak. Posledice so vsekakor manj hude, kot bi lahko bile, saj ponesrečenci niso nosili varnostne čelade. Najhuje se je ranil Bensi: v

trčanju je utrpel široke rane po obrazu in verjetni zlom ličnice. Ko se je prebudil iz nezavesti, so zdravniki ugotovili, da je začasno tudi izgubil spomin. Zdravil se bo predvidoma dvajset dni na nevrokirurškem oddelku. Njegovega brata Giorgia, ki se je peljal z njim, pa so po prvi pomoči odpeljali iz bolnišnice. Cucumazzo bo okrevljal v tednu dni.

Čelada bi mu lahko rešila življenje

Za posledicami prometne nesreče, ki se je pripetila prejšnji četrtek, je umrl na oddelku za oživljanje 35-letni Francesco Cusca iz Ul. Economo 3. V četrtek okrog 15. ure je Cusca z mopedom vozil čez Trg Baiaumonti (prijahal je z Ul. Salata, namenjen pa je bil proti stadionu), ko je trčil v fiat 650, ki ga je upravljal 71-letni Carlo Marsich, Cusca se silovito vrglo ob asfalt, tako da so ga reševalci RK pripeljali v bolnišnico v komi. O odgovornosti za nesrečo, se morajo izreči karabinjerji.

● Tržaška občinska uprava sporoča, da so od včeraj, 23. julija dalje, v blagajni v Ul. Nordio na razpolago honorarji za tiste, ki so delali na voliških ob volitvah za evropski parlament, 17. junija.

Na Opčinah

Razstava o grozotah v lagerjih

V openskem Prosvetnem domu so v soboto odprli razstavo o grozotah v nacističnih taboriščih. Na otvoritvi je v slovenščini in v italijanščini spregovoril bivši deportiranec domačin Rihard Gorup - Dinči, v kulturnem programu pa so sodelovali recitatorji SKD Tabor. Razstava na Opčinah bo odprta do ponedeljka, 30. julija.

Lovski praznik pri Domju

V soboto in v nedeljo je bil pri Domju lovski praznik, ki ga je priredila lovska družina iz Žavelj. Prirediteljem so priskočili na pomoč tudi slovenski lovci iz dolinske občine, ki so z žaveljskimi lovci že dolgo let v dobrih prijateljskih odnosih. V kulturnem programu sta nastopila pihalni orkester »Breg« in lovska pevski zbor iz Dekanov pri Kopru, oba večera je bil tudi ples z ansamblom Pomlad.

Praznik, ki ga je žaveljska lovska družina letos priredila prvič, je privabil v Domjo veliko število obiskovalcev iz Brega in iz okolice, ki so ob pristnem kozarcu vina in ob odličnem lovskem golažu preživeli lep večer.

Devinsko nabrežinska občina prireja letovanje za ostarele

Občina Devin - Nabrežina bo letos organizirala poletno letovanje v hribih za ostarele. S to pobudo skuša občina omogočiti starejšim občanom počitnice, na katerih se lahko telesno in duševno okrepijo, razvedrijo ter vzpostavijo nove stike z drugimi.

Letovanje bo trajalo deset dni (od 1.9. do 10.9. 1984) in se bo vršilo v Pinzolu pri Trentu. Prošnje za udeležbo morajo prispeti do 10. avgusta U Dvom za ostarele »Brate Stuparich«, Naselje sv. Mavra 132.

Ker občinska uprava letos prvič organizira takšno poletno letovanje, se ga bo tokrat lahko udeležilo le 28 ljudi, to je tisti, ki stalno bivajo v občini ter 7 gostov Doma za ostarele. Udeleženci bodo nameščeni v hotelu »CRISTINA«, v sobah za 2 ali 3 osebe. Skupino bo spremljala ravnateljica Doma za ostarele, ki je odgovorna za letovanje, pol dneva pa bo na rapologu udeležencem tudi animatorka.

Vsakdo, ki se bo udeležil tega letovanja, bo plačal vsoto sorazmerno s svojimi mesečnimi dohodki. Cena za eno osebo znaša dnevno 26.000 lir. Kdor ima dohodke do 191.000 lir, se

bo letovanja udeležil brezplačno, občina pa bo prispevala celotno vsoto, to je 260.000 lir; kdor prejme od 191.000 do 320.000 lir, bo prispeval 25% celotnega zneska, občina pa bo dodala ostalo, to je 195.000 lir; od zaslužka, ki gre od 320.000 do 360.000 lir, bo upokojenec za udeležbo dal 50% celotne vsote, občina pa 130.000 lir; za dohodek od 360.000 do 450.000 lir, bo znašal prispevek 65%, občina pa bo dodala 91.000 lir; od 450.000 do 600.000 lir je prispevek 80%, občina pa bo temu dodala še 52.000 lir; kdor prejme več kot 600.000 lir mesečno, bo plačal celotno vsoto. Stroške za potovanje, organizacijo in osebje bo v celoti krila občina.

Vsakdo, ki se namerava udeležiti letovanja, mora prošnjam, napisanim na posebnih obrazcih, priložiti naslednje dokumente:

fotokopijo obrazca 740 - 101 in 201, ki se nanaša na leto 1983, zdravstveno knjižico (v ogled), fotokopijo prospekta 84 pokojninskih knjižic, zdravstveni list, ki ga lahko izpolni kandidatov zdravnik ali sam kandidat ter druge možne informacije, ki zadevajo družinsko ali individualno stanje prijavljenih.

OBČINA DEVIN NABREŽINA

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev vabi na gledališko predstavo

BURKAŠKI MISTERIJ

(Dario Fò — Mistero buffo)

Režija — SERGIJ VERČ

Jutri, 25. t.m., ob 21. uri na trgu v Mavhinjah.

gledališča

VERDI

Do 12. avgusta bo na sporedu FESTIVAL OPERETE 1984. V soboto, 28. julija, ob 20.30 deveta predstava operete »Viktorija in njen huzar« P. Abrahama. Dirigent Oskar Danon, režiser Giorgio Pressburger. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča (tel. 60050 in 631948).

Gledališka skupina ZSKD bo nastopila z »Burkaškim misterijem« D. Foja jutri, 25. t.m., ob 21. uri na trgu v Mavhinjah (v primeru slabega vremena 26. t.m.); 27. t.m. ob 21. uri na dvorišču SKD Tabor (Prosvetni dom) - Opčine; 29. t.m. ob 21. uri v Križankah v Ljubljani.

kino

Ariston 21.30 »Un anno vissuto pericolosamente«.

Na prostem, v primeru slabega vremena v dvorani.

Eden Zaprt zaradi popravil. Fenice Zaprt zaradi počitnic.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.10

»Notti inquiete proibite«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »La porno vergine«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.15 »Mirror - Chi vive in quello specchio«.

Grattacielo 17.00 — 22.15 »La congiura degli innocenti«. Režija A. Hitchcock.

Mignon 16.30 — 22.15 »Brisby e il segreto di Nimh«. Walt Disney.

Aurora 18.00 — 22.00 »L'uomo venuto dall'impossibile«.

Capitol Zaprt.

Moderno Zaprt zaradi počitnic.

Vittorio Veneto Zaprt zaradi počitnic.

Lumiere 17.00 — 22.00 »Bruce Lee il maestro«. B. Lee.

Alicione 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Momenti di gloria«.

Radio 15.30 — 21.30 »Frenesie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Uradi SKGZ v Trstu bodo poslovali do 31. avgusta od 8. do 14. ure.

KD Primorsko priredi 27., 28. in 30. julija SAGRO v borovem gozdičku v Mačkoli.

ZSKD obvešča, da bo urad posloval do 31. avgusta s sledečim urnikom: vsak dan od 8. do 14. ure; v torkih in četrkih tudi popoldne od 16. do 19. ure.

izleti

KD I. Grbec in ženski pevski zbor škeđenj priredita 27., 28. in 29. oktobra izlet z avtobusom na Koroško v nacistično taborišče Mathausen in Salzburg. Vpisovanje vsako sredo in petek od 18. do 20. ure v društvenih prostorih Ul. Servola 124, kjer dobite tudi podrobnega navodila. Lahko telefonirate na tel. št. 814-832.

● Tržaška občina obvešča, da so že v prodaji vstopnice za kopališče »Ala Lanterna« v poletni sezoni. Vstopnice so na razpolago v naslednjih občinskih kopališčih: Ul. Manzoni 10, Ul. P. Veronese 8, Trg Libertà 12, Kontovel 55, Ul. degli Alpini 117/1, Lonjerska cesta in v veži plavalnega bazena Bianchi na Nabrežju Gulli od 9. do 14. ure. Cena znaša 200 lir.

menjalnica

23. 7. 1984

Ameriški dolar	1.750.—
Kanadski dolar	1.309.—
Švicarski frank	722.—
Danska krona	166.—
Norveška krona	211.—
Švedska krona	209.—
Holandski florint	542.—
Francoski frank	199.50
Belgijski frank	27.50
Funt šterling	2.310.—
Irski šterling	1.865.—
Nemška marka	612.—
Avstrijski šiling	87.—
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška drahma	15.—
Debeli dinar	11.20
Drobni dinar	11.40

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S. P. A.
TRST - ULICA P. PIZZI 10 - 61-446

včeraj-danes

Danes, TOREK, 24. julija

KRISTINA

Sonce vzide ob 5.39 in zatone ob 20.43 — Dolžina dneva 15.04 — Luna vzide ob 1.33 in zatone ob 17.17.

Jutri, SREDA, 25. julija

JAKOB

Vreme včeraj: temperatura zraka 27,5 stopinje, zračni tlak 1017,7 mb rahlo narašča, brezvetrje, vlaga 76-odstotna, nebo jasno s slabo vidljivostjo, morje mirno, temperatura morja 23,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Vasja Križmančič, Luca Marchesan, Susanna Spagnoletto, Marco Morganti, Sue Ellen Ramos Chocano, Vincenzo Romano, Gianluca Calabrese, Angela Mangiavillano, Michael Sfiligoj, Elena Dordei.

UMRLI SO: 59-letni Francesco Marussich, 84-letna Augusta Schergna vd. Righi, 63-letni Giuseppe Novacco, 76-letna Egidia Bradatsch, 85-letna Amelia Cossutta, 73-letni Giacomo Cusma, 76-letni Guido Ritani, 56-letni Mario Trento, 49-letni Francesco Andromico, 81-letni Francesco Zadnik, 73-letna Giovanna Centazzo, 74-letni Enrico Poboni, 76-letna Alba Pirec vd. Bossi, 85-letna Gabriella Ianach vd. Calusa, 75-letni Oliviero Renco, 71-letni Riccardo Zivec, 73-letni Vittorio Vidonis, 69-letna Maria Jagodnik vd. Franza, 75-letna Antonia Meriggioli por. Davia, 59-letni Tiberio Liguiri.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. S. Cilino 36, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored št. 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored št. 1).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124. Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001. Zgonik: tel. 225-596. Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 209-197.

darovi in prispevki

Ob peti obletnici smrti Pepija Daneua se ga spominjajo žena in otroci ter darujejo 30.000 lir za Dijaško matico in 30.000 lir za SKD Tabor Opčine.

Ob peti obletnici smrti (23. 7. 79) Ivana Novaka daruje žena 10.000 lir v sklad Albina Bubnič.

Namesto cvetja na grob tete Dragice Slavec darujeta Raja in Danilo Glavina 20.000 lir za osnovno šolo Boršt.

V spomin na sestro Dragico Slavec daruje Silvestra Petaros z družino 25.000 lir za KD Slovenec in 25.000 lir za VZPI-ANPI Boršt Zabrežec.

Namesto cvetja na grob Alojzija Tula darujeta Alojzija in Nadja z družino 20.000 lir za KD Primorsko.

Namesto cvetja na grob Antonije Ciacchi daruje Srečko Žerjal 10.000 lir za KD F. Venturini.

Mira Sabadin daruje 10.000 lir za moški pevski zbor F. Venturini.

POTOVALNI URAD

»Aurora«

prireja naslednje izlete:

Od 12. do 15. avgusta z avtobusom v

KRANJSKO GORO

Cena 120.000 lir

14. in 15. avgusta z avtobusom

na PLITVIČKA JEZERA

Cena 94.000 lir

14. in 15. avgusta z avtobusom

v CELJE in ROGAŠKO SLATINO

Cena 63.000 lir

Informacije in vpisovanja pri

potovalnem uradu »Aurora« —

Ul. Cicerone 4, telefon 60-261.

Sindikat upokojencev zbira podpise za ljudsko peticijo

Tudi v Trstu, kot že drugod po Italiji, so začeli z zbiranjem podpisov za ljudsko peticijo, s katero upokojenci zahtevajo od parlamenta in vlade, da tekom tega leta odobri vladne ukrepe za preureditev vsedržavnega pokojninskega sistema. Po budo je sprožil sindikat upokojencev SP - CGIL, ki se bori za ovrednotenje starih javnih in privatnih pokojnin, za pravno enakost vseh upokojencev in za večjo pogajalno moč sindikata samega. Podpise zbirajo v posebnih kioskih, ki so postavljeni na ključnih točkah mestnega središča.

razstave

V TK Galeriji, Ul. sv. Frančiška 20 je odprta razstava FINIUM FRONS - EX-PRESS osmih slikarjev dežele Furlanije-Juljske krajine.

V Prosvetnem domu na Opčinah je do ponedeljka, 30. t.m., odprta razstava o grozotah v nacističnih taboriščih. Občinstvo si jo lahko ogleda vsak dan od 16. ure dalje, v nedeljo, 29. t.m., tudi med 10. in 12. uro.

V galeriji Cartesius je na ogled drugi del razstave z naslovom »Pregled delavnice«. Gre za grafike 45 tržaških likovnih umetnikov.

čestitke

Te dni je na medicinski fakulteti v Trstu doktoriral prijatelj ADRIAN O-BERSNEL. Čestitajo mu Erika in Bogdan ter družina Škerl.

Mali pevci Otroškega zbora SKD Prosek - Kontovel iskreno čestitajo ERIKI BRIŠČIK ob njenem odličnem študijskem uspehu.

Danes praznuje naša JADRANKA 20. rojstni dan. Prirčno ji čestitamo in želimo vse najboljše tati, mami, Devan in ostali domači.

Včeraj je slavil 60-letnico rojstva

JANKO SIMONETA

Iskrene čestitke in še veliko zdravja in uspehov mu želi odbor in mešani pevski zbor KD Rdeča zvezda iz Saleža.

JANKU SIMONETI

ob njegovem pomembnem jubileju iskreno čestita Zveza slovenskih kulturnih društev.

mali oglasi

telefon (040) 775-275 — vsak dan od 8. do 13. ure

PANDO 30 Super, 6 mesecev, še v garanciji prodam za 5.900.000 lir. Tel. na št. 910-754.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosić - Narodna ul. 44, Opčine - Trst.

TOMOS motorno kolo v odličnem stanju z garancijo prodam. Telefon 763-965 od 17. do 19. ure.

OSMICO je v Samatorci št. 7/B odprl Viktor Gruđen. Toči pristno belo in črno vino.

PRODAM motor Laverda 125 LZ kakor nov, letnik '79. Telefon 220-300.

17-LETNO dekle, ki ima rada otroke, išče zaposlitev kot baby-sitter ob vsaki uri. Tel. 757-777.

PRODAM jadrnico 470 v odličnem stanju z vlečno priklopc. Telefonirati od 14. do 15. ure na 211-688.

PRODAM šotor za 3-4 osebe v res odličnem stanju z nepremočljivo streho in notranjimi sobami. Telefon 211-688 od 14. do 15. ure.

JADRNIČO tipa Flyng junior, dolžina 4 m, za 4 osebe prodam po ugodni ceni. Tel. 040/299-360 od 19. do 20. ure.

informacije SIP uporabnikom

Družba SIP obvešča, da so od 16. julija t.l. dalje komercialni uradi TRŽAŠKE AGENCIJE s Trga Oberdan 5 in javne telefonske govornice iz Ul. Cassa di Risparmio 6, premeščeni v novi sedež — Drevored XX. Settembre 5. Istega dne je začel delovati novi urad »Punto SIP« — stalna rastava telematike.

SIP

Società Italiana per l'Esercizio Telefonico p.a.

tommasini boutique

moška - ženska - otroška oblačila
reklamna prodaja

popusti
20 - 30 - 40 %

od 17. julija dalje

TRST - ULICA MAZZINI 37-39

Obv. občini 10.7.84

Slike, ki niso le spomin

Opčine. Kar zadeva ime vasi, bi lahko rekli, da je to prava kriminalka, v kateri se zdi, da nastopa cel kup oseb, vendar pa gre v resnici le za eno osebo z različnimi imeni.

Najstarejše oblike, ki jih beležimo, so OPCHENA, OBCHENA, OPCHINA, OPCHINA; po prvi vojni nasledimo imena OPCINA, VILLA OPICINA, POGGIOREALE, POGGIOREALE DEL CARSO, zadnje uradno ime (DPR 43, 4. januarja 1968) je spet Villa Opicina.

Na žigih iz avstrijskih časov je OPČINA, kar se je ohranilo še nekaj časa po prihodu Italije.

Na razglednicah iz avstrijskih časov je tiskano ime OPČINA (edninska oblika), OPCINA (it.), le mnogo kasneje se je vrnila črka i in tako nastala današnja OPICINA. Da pa bi bila zmešnjava še večja, na razglednici »Gruss aus«, ki je potovala 1898, piše obenem POZDRAV IZ OPČIN in ZALOGA PRI AUG. COSTANTINI OPČINA. Torej: Opčina ali Opčine, z ali iz Opčin?

Danes pravimo vasi Opčine, na Opčinah, z Opčin, prebivalcem pa Openci. V knjigi Vas, ljudje in čas — Zgodovina Opčin, ki je izšla leta 1975 pri Založništvu tržaškega tiska, piše na strani 14: »... S časom je v bližini pečine nastalo naselje, takrat je tudi kraj dobil ime OB PEČINI. V poznejšem času se je beseda preoblikovala v današnje ime OPČINE.« Bo res držalo?

Tokrat objavljamo tri razglednice z Opčin: Vančonoovo hišo na Brdini (založnik Stein), Skuretov berjač - vhod k Mrzku (založnik Modiano) in Gruss aus, o katerem smo že govorili.

Če ste šli kdaj po cesti, ki pelje iz Križa v Nabrežino, ste gotovo opazili mejo med tržaško in nabrežinsko občino.

Sicer nam je tale razglednica iz prejšnjega stoletja le povod za razmišljanje, kako tečejo meje med različnimi občinami. Križ si lastijo tri občine: nabrežinska, zgornjska in tržaška. Eni in isti vaščani, glede na to, na kateri strani ceste prebivajo, morajo opravljati svoje birokratske zadeve na različnih mestih. Menda ne gre tako enostavno niti pri pokopih, kaj šele, ko si hočejo sezidati hišo. Menda ni koordinacije med občinami, kar zadeva regulacijski načrt za tisto področje. Srčno upam, da bo zakon o globalni zaščiti res pravičen in bo obravnaval vse Slovence enako, tako da ne bo razlike med tistimi, ki živijo na tej strani klanca in tistimi, ki jih je usoda pahnila na drugo stran.

F. F.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 13.00 Poletni maraton
- 13.30 Dnevnik
- 13.45 Cartagine in fiamme - film
- 15.35 Mister Fantasy - glasbena odd.
- 16.30 Rin Tin Tinove dogodivščine - TV film
- 17.00 Kojak - TV film
- 17.50 Il fedele Patrash - risanka
- 18.15 La signora del castello Grant-leigh - 5. epizoda
- 18.40 90. anno - Los Angeles 84
- 19.40 Almanah - Vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 L'elemento »D« - 3. nadalj.
- 21.30 Quark
- 22.15 Dnevnik
- 22.25 Poletni glasbeni program
- 23.20 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
- Danes v parlamentu
- Vremenske razmere

Drugi kanal

- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.15 Due e simpatia
- Con gli occhi dell'Occidente - po romanu J. Conrada - 3. nadalj.
- 14.20 Poletni program
- Risani filmi
- Dokumentarni film
- Atlas Ufo Robot - risani film

- 16.45 Cameriera bella presenza offre si - film
- 18.25 Iz parlamenta
- 18.30 Dnevnik 2 - Šport
- 18.40 Bronk - TV film
- Meteo 2 - Vremenske napovedi
- 19.45 Dnevnik 2 - Poročila
- 20.30 Whisky e gloria - film
- Igrajo: Alec Guinness, John Mills, Dennis Price
- 22.15 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.25 Trent'anni dal K2
- Podvig italijanskih alpinistov
- 24.00 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 19.00 Dnevnik 3
- 19.20 Dnevnik 3 - Deželni programi
- 20.00 Sola in vzgoja: Leto v Azzanidu
- 20.30 Torkov koncert: Yehudi Menuhin
- 21.30 Dnevnik 3
- 21.55 Filmska kamera in spomini
- 22.05 Bedlam - film
- Režija Mark Robson
- 23.20 F.D.R. Ultimo anno
- 3. nadalj.
- 00.15 Speciale Orecchicchio: Bonnie Bianco

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 17.50 Teletext RTV Ljubljana
- 18.05 Poročila
- 18.10 Zgodbe o Poluhcu: Kako je Poluhec spoznal čarovnika
- 18.30 Izročila - glasbena oddaja
- 19.00 Knjiga
- 19.15 Risanka
- 19.24 TV in radio nocoj
- 19.26 Zrno do zrna
- 19.30 Dnevnik
- 19.55 Vreme
- 20.00 A. Kalinin: Cigan - nadalj.
- 21.20 Aktualno: Kmetovati ob delu?
- 22.20 Dnevnik

Zagreb

- 17.50 Videostrani
- 18.00 Poročila
- 18.05 TV Koledar
- 18.15 Mali svet
- 18.45 Francija skozi šanson
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 V žarišču notranjepolitična oddaja
- 20.45 Zrebanje lota
- 20.55 Deček z zelenimi lasmi - film
- 22.15 Dnevnik

Koper

- 14.00 in 17.00 Odprta meja
- V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
- TRST — Predstavitev pokrajinske vinske razstave
- HLODIČ (Čedad) — Folklorna prireditev
- FURLANSKA NIŽINA — Pomanjkanje namakalnih naprav
- GORICA — Mednarodni odbojarski turnir
- SOVODNJE — Pregled dejavnosti šD iz Sovodenj
- 17.30 Poročila
- 17.35 Lovce - TV film
- 18.25 Kim & Co. - TV film
- 19.00 La principessa Zaffiro - risanka
- 19.30 TV D - Stičišče
- 19.50 Obzorja - Kruh skozi stoletja
- 20.20 Veliki Gaucho - film
- Igrajo: Gene Tierney, Rory Calhoun
- 21.50 TV D - Vse danes
- 22.05 Morava - 4. del TV nadaljevanke »Beli konj«
- 23.00 Zeit im Bild - Čas v sliki

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Alice - TV film
- 9.00 Phyllis - TV film
- 9.20 Una vita da vivere - TV roman
- 10.20 L'oro del mondo - film
- 12.00 I Jefferson - TV film
- 12.25 Lou Grant - TV film
- 13.25 Sentieri - TV roman
- 14.25 General Hospital - TV film
- 15.25 Una vita da vivere - TV roman
- 16.50 Hazzard - TV film
- 18.00 Tazzard - TV film
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Baretta - TV film
- 20.25 West Gate - 4. nadalj.
- 22.25 Mary Benjamin - TV film
- 23.25 Sport: boks
- 00.35 Situazione disperata, ma non seria - film

RETEQUATTRO

- 9.15 Aspettando il ritorno di papà
- 9.30 Shazzan - risanke
- 10.10 Magia - TV film
- 10.50 Fantasilandia - TV film
- 11.45 Tre cuori in affitto - TV film
- 12.15 Il magico mondo di Gigi - risanke
- 12.40 Star Blazers - risanke
- 13.10 Prontovideo
- 13.30 Fiore selvaggio - TV film
- 14.15 Magia - TV film
- 15.00 Io ti amo addio - film
- 17.00 Il magico mondo di Gigi - risanke
- 17.30 Blue Noah - risanke
- 18.00 Truck Driver - TV film
- 18.50 Tre cuori in affitto - TV film
- 19.25 Chips - TV film
- 20.25 I predatori dell'idolo d'oro - TV film
- 21.30 Gioventù bruciata - film
- 23.30 Quincy - TV film
- 00.30 Il mago della pioggia - film
- 2.40 ABC Sport

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 Mano pericolosa - film
- 11.30 Maude - TV film
- 12.00 Giorno per giorno - TV film
- 12.30 Lucy Show - TV film
- 13.00 Bim bum bam: Bun Bun - risanke
- 14.00 Agenzia Rockford - TV film
- 15.00 Cannon - TV film

- 16.00 Bim bum bam
- Bruger - Pepero - Rocky Joe - Bun Bun, risanke
- 17.40 La casa nella prateria - TV film
- 18.40 Kung-Fu - TV film
- 19.40 Italia 1 - kratke vesti
- 19.50 Il mio amico Arnold - TV film
- 20.25 Simon & Simon - TV film
- 21.25 L'uomo di Singapore - TV film
- 22.30 Devlin & Devlin - TV film
- 23.30 Panico in Echo Park - film
- 00.45 Ironside - TV film

TELEPADOVA

- 11.15 TV priredba
- 12.00 Cara cara - TV film
- 13.00 Risani filmi
- 14.00 Mama Linda - TV film
- 14.45 Gli emigranti - TV priredba
- 15.30 Cara cara - TV film
- 17.00 Star Trek - TV film
- 18.00 Sam, il ragazzo del West - risanke
- 18.30 Risani filmi
- 19.30 Mama Linda - TV film
- 20.20 I due orfanelli - film
- 22.00 Sport: catch
- 23.00 Lancer - TV film
- 23.30 L'idolo delle folle - film

TRIVENETA

- 14.00 Robot - risanke
- 14.30 Quanto costa morire - film
- 16.00 Filmki spored
- 16.30 Sidestreet - TV film
- 17.30 Top Cat - risanke
- 18.00 Show Hey il re
- 18.30 Kronos - TV film
- 19.30 Q. P. Coupon estate
- 20.00 Vita da sub
- 20.30 La guerra dei sei giorni - film
- 22.00 TV film
- 22.30 Izložba preprog

TELEFRIULI

- 14.30 Cara cara - TV film
- 15.45 La reginetta di polvere di stelle - film
- 17.15 Risani filmi
- 18.15 Cara cara - TV film
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 L'ora di Hitchcock - TV film
- 21.00 Poročila
- 21.30 I guaritori - film
- 23.30 Il ritorno di Mr. Hardy - film

RADIO

RADIO TRST A

- 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Mozaik; 8.20 Turizem; 8.45 Konjček za vsakogar; 9.10 Zdravniški nasveti; 9.40 Niti življenja; 10.10 Koncert; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Zapiski na robu; 12.00 Roman v nadaljevanjih: Ivan Tavcar: »Izza kongresa« - Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Radijsko popoldne: Sprehodi po tržških predmestjih: (17) »Jugoslovanski konzulat v Trstu«; 15.00 Mladi mladim; 15.50 Naši posnetki v živo - Glasbeni listi; 17.10 Odprti prostor: Klasični album; 18.00 Begović Milan: »Brez tretjega« - radijska priredba drame v 3 dejanjih.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

- 6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro - Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Otvoritev - Danes na valu Radia Koper; 14.00 Melodije morja in sonca 84 - I. del; 14.40 Melodije morja in sonca 84 - II. del; 15.00 Za varnejši jutri - zav. skup. Croatia; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Počitniški vrtljak; 17.33 Glasbeni utrinek iz zamejstva: Senjam beneške pesmi - Ljese 84; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

- 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasbeno jutro: koledarček; 6.35 Vreme na Jadranu; 7.00 Dober dan, dan; 7.50 Time music; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vrtljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.32 Poročila v nemščini; Popevka tedna; 14.45 Casadei Sonora; 16.45 Savio record; 18.00 Made in Jugoslavia; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poročila; 6.05 Glasbena kombinacija; 6.15 Autoradio flash; 6.50 Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io — za vas, ženske; 11.00 Divertimento 1889, I. nadaljevanje; 11.20 Fantastična 50. leta; 12.03 Oggi sposi, oddaja o poroki; 13.15 Master; 13. 56 Informacije za turiste; 15.00 Radio 1 za vsakogar: bilo je poleti...; 16.00 Aktualnosti; 17.30 Radio - Ellington 84; 18.05 1924 - 1984: 60 let radia v Italiji; 18.25 Večerna glasba; 19.15 Verska rubrika; 19.20 Na naših trgih; 19.27 Audiobox Specus; 20.00 Radijski oder; 20.45 Il reggio; 21.00 Gruppo Italiano Salvataggio Natura; 21.28 Son gentile, son cortese...; 22.00 Fantastična 50 leta; 22.38 Autoradio flash; 22.43 Glasbeni odmor; 22.50 Danes v parlamentu; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 7.20 Verska oddaja; 8.00 Otroštvo, kako, kaj...; 8.45 La scalata, radijska priredba; 9.10 Vacanza premio - poletna igra; 10.30 Hočeš luno?; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 15.00 Koga obtožijo?; 15.42 Estate attenti, glasbeno potovanje; 19.00 Arcobaleno, glasbena oddaja; 19.50 L'aria che tira; 21.11 Simfonični koncert; 22.20 Parlamentarna panorama; 22.40 Radio 2 - jazz.

LJUBLJANA

- 6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.35 Vremenska napoved za pomorščake; 6.45 Prometne informacije (Ljubljana, Koper, Maribor); 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za šolarje; 8.35 Mladi koncertant; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Ali poznate... »Siegfriedovo idilo« Richarda Wagnerja?; 11.35 Naše pesmi in plesi; 12.10 Danes smo izbrali; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.00 Danes do 13.00; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Mehurčki; 14.05 V korak z mladimi; 14.35 Iz mladih grl; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Obvestila in zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Sotočja; 18.45 Glasbena medigra; 18.55 Minute za EP; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansambom Milana Ferleza; 20.00 Slovenska zemlja na glasbenih revijah in tekmovaljih; 21.05 Radijska igra; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Mikrofoni za slovenske pevce zabavne glasbe; 23.05 Literarni nokturno.

Nov servis goriške Kmečke banke

Za izhod iz stanovanjske krize tudi dolgoročna gradbena posojila

Marsikaj smo že omenili, da se slovenski kreditni zavodi posočabljajo oziroma razširjajo svojo dejavnost z nujenjem novih uslug klienteli. Resnici na ljubo je treba reči, da je do takega razvoja prišlo šele v zadnjem času, morda pred desetletjem, saj so se slovenski kreditni zavodi do takrat omejevali na zelo enostavno bančno poslovanje, kar so sicer narekovali tudi takratni gospodarski pogoji.

Če je nekdo hotel do pred letom dni dobiti dolgoročno stanovanjsko posojilo se je moral obrniti izključno na Goriško hranilnico, ki je bila že dolgo časa pooblaščenka da nudi take kredite, ali na kako goriško podružnico banke vsedravnega pomena, ki je vršila in seveda še vrši tako službo. Druge banke, vključno slovenske, pa so lahko dajale le posojila za največ pet let.

Pred približno enim letom pa je tudi Kmečka banka v Gorici pričela ponujati dolgoročna posojila, to v sodelovanju z Istituto italijano per il credito fondiario iz Rima, pri katerem sodelujejo ljudske banke. S tem so

seveda pri Kmečki banki pridobili še večje zaupanje pri klienteli. Prišli pa so na trg dolgoročnih kreditnih posojil prav v trenutku, ko je na tem trgu manjkalo denarja, ko je bilo moč le s težavo dobiti dolgoročno posojilo, zaradi naraščajoče inflacije in tudi iz leta v leto naraščajočih gradbenih stroškov.

Izkoristili pa so tudi deželno zakonodajo, saj lahko zasebniki dobijo, seveda za nakup prvega stanovanja, posojilo za dobo petnajst let v višini 44 milijonov lir po ugodnih obrestnih merah. Pri Kmečki banki dajejo posojila tudi upoštevajoč določila tega deželnega zakona.

Drugačna stanovanjska posojila je treba odplačati v dvanajstih ali petnajstih letih. Obrestna mera je danes precej nižja od tiste pred nekaj leti, ko je bila inflacija hujša. Obroke je treba plačevati vsakih 6 mesecev, obroki so stalni, vsakdo lahko odbije na davčni prijavi obresti v višini štirih oz. sedmih milijonov lir, kar je odvisno od njegovega položaja. Moč pa je tudi dobiti posojila na de-

setletno odplačevanje; v tem primeru pa bo obrestna mera odvisna od večje ali manjše inflacije. Za vsako stanovanje je moč dobiti posojilo do največ petdeset odstotkov vrednosti stanovanjske enote.

Cena stanovanj je sicer danes zelo visoka, zato se morda odloči za tak »podvig« čez nima zadostnih sredstev in dohodkov ali pa možnosti izkoristiti tak ali drugačen zakon. Res pa je tudi, da dolgoročna posojila lahko služijo tudi za popravila ali dograditev hiš. Vsekakor pa ljudje segajo po takih dolgoročnih posojilih, tudi zato ker je obresti moč odšteti pri davčni prijavi.

Zveza slovenskih kulturnih društev

obvešča, da bodo uradi v Križnici do 3. septembra poslovali od 8.30 do 14. ure, razen ob sobotah.

Briškola kraljevala na šagri na Peči

V teh dneh je kar precej poletnih praznikov. Živopisani plakati vabijo v ta ali drugi kraj goriškega podeželja na šagre, ki jih prirejajo športna in kulturna društva, politične stranke, vaški od hoc odbori. Ljudje pridejo na veselični prostor, posedajo, pokusijo vino, razne specialitete na žaru, ponekod breskve z vinom, madi zaplešejo, kdaj pa kdaj se na pie-

sišče prikaže tudi kak starejši par. Skoro obvezno pa so na takih šagrah, bodisi da so v slovenskih ali furlanskih krajih, tudi tekmovalna briškola. Nagrade za najboljše pare so seveda v glavnem gastronomskega značaja. Pa še kaj bolj zanimivega. Brali smo, da so v neki furlanski vasi zmagovalni dvojici dali celo zrebe.

Prejšnji večer smo se pomudili na zabaviščnem prostoru na Peči, kjer se je pričel poletni praznik kulturno-sportnega društva Vipava. Zalotili smo briškolaše kako so se v večernem hladu »potili« da bi prišli na vrh tekmovalne lestvice ne da bi jih kdo izločil. Vzdušje je bilo tako kot vedno ob takih prilikah. V glavnem mirno, tu pa tam se je kdo razjezil na partnerja, češ da je igral napačno karto in zaradi tega tudi izgubil partijo. Pa je vseeno šlo.

Zmagovalca sobotne briškole na Peči sta bila Ivo Čevdek in Klavdij Marson. Na drugo mesto sta se uvrstila Dano Tomšič in Milenko Petejan, na tretje Romano Devetak in Dominik Florenin, na četrto pa Vid Primožič in Miro Kuzmin.

Na Peči bo poletni praznik trajal do nedelje. Skoro vsak večer imajo kaj na sporedu, v glavnem športnega in rekreacijskega značaja. Briškola bodo ponovili v soboto.

kino

Gorica

VITTORIA 17.45—22.00 »La porcellonac«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 20.00—22.00 »Spetters (Spruzzi)«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
VERDI Zaprt zaradi počitnic.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt.
PRINCIPE Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.30—20.30 »Roji ubijalk«. SVOBODA 20.30 »Vkljenjene pesti«. DESKLE 19.30 »Leteča banda«

razna obvestila

Šolsko skrbništvo obvešča, da je ministrstvo za šolstvo podaljšalo do 15. septembra rok za objavo dokončnih pokrajinskih lestvic za suplenke v višjih srednjih šolah za šolski leti 1984/85 in 1985/86.

Občinska uprava v Doberdobu obvešča, da je občinska knjižnica zaprta do 4. avgusta.

Uprava Slovenskega dijaškega doma v Gorici sporoča, da je dom zaprt do 20. avgusta.

Ravnateljstvo pokrajinskih muzejev obvešča, da bosta pokrajinska knjižnica in arhiv v Attemsovi palači zaprta od 6. do 18. avgusta. Redno bosta odprta pokrajinska muzeja v palači Attems in na Gradu, kot tudi ravnateljstvo in tajništvo pokrajinskih muzejev.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage

Marije Vižintin vd. Cotič

Posebna zahvala naj gre g. župniku z Vrha, moškemu zboru Danica ter cerkvenemu pevskemu zboru.

Svoji
Vrh, 24. julija 1984

POGREBI:

ob 10.30 Maria A't vd. Burdin iz Krmina v cerkev Sv. Justa in na pokopališču v Ločniku; ob 11. uri Regina Vecchiato v kapeli glavnega pokopališča; ob 12. uri Leopoldo Bernardin iz Vidma v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

Jutri v Doberdobu občinska seja

V Doberdobu bo jutri, v sredo, ob 15. uri izredna seja tamkajšnjega občinskega sveta. Na dnevnem redu so poročila župana, odobritev variante in dopolnilnega načrta za ureditev javne razsvetljave v Jamljah, odobritev izvršilnega načrta za ureditev pritličja v šolskem poslopju, odobritev tarif za pobiranje smeti v prihodnjem letu 1985, podelitev prispevkov društvom in organizacijam.

Dodatni dopust za skrutinatorje

V zvezi z nedavnimi volitvami za obnovo evropskega parlamenta objavljamo nekatera pravila, ki bodo gotovo zanimiva zaposlene skrutinatorje, oz. predsednike volišč. Volilni zakon namreč predvideva, da imajo vsi delavci, ki so zaradi volitev zaposleni na volilnih sedežih (predsedniki, tajniki, skrutinatorji), pravico do treh dodatnih dni plačanega dopusta. Če delavec ne koristi vseh treh dnevo, mu mora delodajalec izplačati nadomestilo. Ista pravila veljajo tudi za predstavnike posameznih strankarskih list.

Za volivce, ki glasujejo v oddaljenih krajih je predvidena možnost neplačanega dopusta, sporazumno z delodajalcem. Za delodajalce velja pravilo, da izplačane vsote za tri dodatne dneve dopusta lahko odštejejo od obdavčljivega dohodka.

Bila je v Formentinijevem gradu

Razstava starih kmečkih predmetov je v Števerjan privabila radovedneže

Bilo je pred kakimi dvajsetimi ali tridesetimi leti, ko je marsikdo med nami, pri obnovi hiše, sklenil, da kupi tudi novo pohištvo. Tako so iz kuhinje, spalne sobe, dnevne sobe, s podstrešja ali kleti romale na odpač stare omare, stare stolice, sežgane so bile stare rjuhe, darovane so bile kaki podporni ustanovi stare obleke. Zavrženi so bili predmeti, ki jih je marsikdo dobil od stare none, ki jih je skrbno čuvala, niso pa bili v skladu s časom. Niso bili iz plastike! Kaj bi z njimi? Prav tako so kmetje očistili lopo skoro vseh starih kmečkih potrebščin, od starega voza pa do jermenov za živino. Kaj bi z njimi, ko si vendar doma imel traktor in nov voz, nove stroje, ki so ti olajšali delo. Marsikdo je te stare pripomočke spravil z hišnega dvorišča, da je napravil prostor sodobnejšim strojem, drugi pa ker so najbrž v teh starih predmetih videli stoletno suženjstvo našega kmeta, njegov trud, ki ni bil nikdar pošteno poplačan, tegobe staršev ter drugih prednikov.

Našli pa so se nekateri, ki so marsikaj ohranili. Našli pa so se taki, ki so že takrat vedeli da bodo taki pred-

meti prišli v modo. Bili so to stari narjji, ki desetletja pred navadnimi zemljani zavohajo kaj si bodo ljudje želeli čez toliko in toliko let. Ti so se prikazali na vratih meščanske ali kmečke hiše, ponudili, da na lastne stroške izpraznejo klet ali podstrešje. Našli so polno ljudi, ki so bili kar zadovoljni, da jim je nekdo očistil prostor, v katerega niso šli leta in leta in ki so ga na mah dobili sedaj na razpolago.

Danes pa so ti stari predmeti iz »predplastične« dobe zelo iskani. Z njimi okinčamo stene dnevne sobe ali taverne v kateri sprejemamo prijatelje, dvorišče razkošne hiše, stanovanjski prostor, ki ga imamo veliko več na razpolago kot nekdanj, pa čeprav nekatere tare stanovanjska kriza. Pa še kako gostišče se postavi pred gostom tudi z okusno starinsko opremo.

Zaradi tega so zelo obiskani prostori v katerih se prirejajo razstave starinskih predmetov, čr klasičnega in dragega antikvariata, pa do najbolj preprostih razglednic.

Taka razstava je bila od petka do nedelje tudi v Formentinijevem gra-

du v Števerjanu. Še zlasti v nedežjo je prišlo v to briško vas kar precej radovednežev, marsikdo pa je tudi kaj kupil. Že na grajskem dvorišču so nas privabili stari kmečki predmeti, ki jih danes morda vidiš le še v kaki zakotni gorski kmetiji. V dveh grajskih dvoranah pa je bilo na voljo veliko lepega, od omar ter skrinj pa do starih skled ter drugih kuhinjskih pripomočkov. Še bi lahko naštevati. Pritegnile so nas vezanine, platneni prti, zavese, prtiči na katerih so skrbne roke naših non »štikale« besede »Lahko noč« in »Dobro jutro«. Koliko truda in prizadevanja so dala naša dekleta, ko so pripravljala balo preden so se omožila. Razstavo v Števerjanu je pripravil grof Michele Formentini v sodelovanju z Agrituristom in nekaterimi drugimi organizacijami ter tudi s Kmečko banko v Gorici.

Ko smo gledali vse te razstavljene predmete smo se zamislili. Koliko tega je še skritega v naših hišah? Ali ne bi bilo prav, da bi tako razstavo pripravili tudi v našem Kulturnem domu v Gorici? Pokazala bi marsikaj zanimivega o preteklem življenju naših prednikov. (mw)

Letos nova pravila EGS za prijave vina in grozdja

Evropska gospodarska skupnost je pred kratkim odobrila nova pravila glede letne prijave pridelka grozdja oz. vina. Novi pravilnik bo stopil v veljavo 1. septembra letos in bo nadomestil prejšnja določila, ki jih je vseboval pravilnik št. 2408 iz lanskega leta.

Najpomembnejše novosti novih pravil, glede na dosedanja, so sledeče. Vsak pridelovalec bo moral najkasneje do 30. novembra predstaviti pristojni oblasti, ki jo določa vsaka posamezna država članica, popolno prijavo pridelanega grozdja in ali mošta.

Vinogradniki bodo morali predstaviti do 15. decembra prijavo pridelanega vina, oz. mošta, ki ga hranijo v času, ko predložijo omenjeno prijavo. To prijavo morajo predstaviti vinogradniki, ki sami opravljajo cel proizvodni cikel vina iz grozdja, ki so ga sami pridelali. V tem primeru seveda ne bodo predstavili prijave, o kateri je govor v prejšnjem odstavku.

Države članice lahko dovolijo, da vinogradniki včlanjeni v zadržno klet, ne predstavijo nobene prijave. To velja samo v primeru, da vinogradnik združi v zadrugo ves pridelek. V tem primeru bo prijavo predstavila zadruga, ki bo morala prijaviti vse potrebne podatke o pridelku, ki so ga združili posamezni člani.

Kmetje, ki vina ne proizvajajo sami, ampak prodajo grozdje ali mošt, morajo odjemalcem (tj. pridelovalcem vina) pisмено posredovati podatke o pridelku na hektar. Novi pravilnik tudi dovoljuje v vsakem primeru spre-

membe in dopolnitve že predstavljeneh prijav, vendar najkasneje do 15. decembra.

Danes skupščina v ladjedelnici

Danes dopoldne se bodo zbrali na skupščini delavci tržiške ladjedelnice, ki so v dopolnilni blagajni. Le-teh je že več kot 1800 in so torej presegli polovico števila zaposlenih v obratu. V prihodnjih tednih se jim bodo verjetno pridružili še drugi, saj so izgleli za uspešen zaključek pogajanj z družbo IRI — Fincantieri dokaj slabi. O teh vprašanjih bo danes govor na skupščini.

Imenovana psihiatra za roparko iz Tržiča

Sodišče v Pordenonu je včeraj imenovalo psihiatrična izvedenca, ki bosta morala oceniti, če je Maria Antonietta Balin Ferrari med ropom banke v Cordovadu bila v polni posesti svojih umskih sposobnosti. To sta psihiater prof. Carlo Introna iz padovske univerze in dr. Mario Tantalio iz Inštituta za legalno medicino v Padovi. Prvi pregled bosta izvedenca opravila v petek.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Rismondo, Ul. E. Toti 52, tel. 72701.

Vloga obmejnih postajališč v obnovi carinskega sistema

Pristojna senatna komisija je pred nekaj dnevi odobrila osnutek zakona, s katerim naj bi vladi poverili nalogo, da poenostavi carinske formalnosti. Gre za izvajanje direktive Evropske gospodarske skupnosti, ki nalaga državam članicam, naj sprejemajo ustrezne ukrepe, da se olajšajo nekatere carinske obveznosti. Osnutek zakona bo sedaj romal še v poslansko zbornico, ko bo zakon dokončno sprejet, pa bo morala vlada poskrbeti za to delno carinsko reformo.

V zvezi z odobrenim osnutkom nam je odbor, ki združuje obmejna tovarna postajališča alpskega loka poslal v objavo poročilo, v katerem z zadovoljstvom sprejema na znanje, da so pri izdelavi končnega besedila osnutka upoštevali pomemben popravek, ki ga je odbor predlagal na sestanku, ki ga je imel prav v Gorici 25. maja letos.

V prvotnem besedilu je bilo namreč veliko govora o vlogi notranjih carinskih postajališč, popolnoma zapostavljena pa so bila obmejna postajališča. Na poziv odbora sta pozitivno odgovorila senatorja Battello in Fosson, ki sta predlagala popravek, s katerim naj bi vlada pri izdelavi carinske reforme valorizirala vlogo obmejnih tovarnih postajališč. Popravek je bil sprejet, kar so tudi v Gorici sprejeli z zadovoljstvom. Pri poenostavitvi carinskega sistema naj bi namreč vlada valorizirala predvsem obmejna postajališča, kar lahko posredno učinkuje na gospodarski razvoj krajev, v katerih se nahajajo.

● Sindikat CISL v Tržiču je izdal tiskovno poročilo, v katerem se zavze-

ma zato, da bi ponovno vzeli v poštev možnost izgradnje premovalne elektrarne v Tržiču. O tem načrtu že dalj časa ni bil govor, sedaj pa CISL predlaga, da ko ne bi centrale zgradili pri Miljah naj pristojni organi ocenijo možnost, da se načrt uresniči v Tržiču.

Hude posledice nesreč na delu

Dva moža sta se včeraj hudo ponesrečila na delu. Malo po 12. uri so v bolnišnico pripeljali 43-letnega Arnalda Leniso iz Gorice, ki je dobil zelo hude poškodbe pri padcu s strehe hiše v Ul. Aristo. Mož, ki je zaposlen kot električar pri mestnem podjetju, je na strehi opravljal nekaj popravil. Zdravniki so mu ugotovili hud pretres možganov, poškodbo vratnih vretenec in poškodbe v prsnem košu, zaradi česar so si pridržali prognozo.

Popoldne je pri postavljanju zidarskega odra pri neki hiši v Ul. Trieste v Gradišču padel z višine štirih metrov 52-letni zidar Quinto Machiavelli iz Trsta. Zlomil si je desno ramo in peto na desni nogi. Predvidoma bo okrevljal v 40 dneh.

● V dveh tednih bosta okrevali 27 in 25-letni sestri Emilia Maria in Maria Assunta Gerin iz Vileš, ki sta se lažje poškodovali v prometni nesreči včeraj popoldne. V Bolnišnici so jima nudili prvo pomoč in ju odslovili.

IZ BESEDE V PROSTOR (V.)

Knjiga Dragotina Cvetka o Jacobusu Gallusu

JANEZ POVŠE

Pričujoča knjiga iz zbirke »Znameniti Slovenci«, ki jo že nekaj časa izdaja Partizanska knjiga, je postregla s predstavitev tistega znamenitega ustvarjalca — verjetno našega rodu — ki je zaradi izjemno skopih biografskih podatkov ena sama uganka: Jacobus Gallus »Carniolus«, avtor številnih maš, motetov in posvetnih pesmi, evropsko pomemben skladatelj, ki si ga v svojo zakladnico uvrščajo tudi drugi evropski narodi, je tipičen primer tistih izbranih ustvarjalcev, ki jim je zgodovina pravzaprav pomagala do prave legende. Verjetno res rojen in odrasel na Slovenskem: ali v Idriji, ali na Tolminskem ali v Ribnici na Dolenjskem, se je po vsej verjetnosti slabih dvajset let po 1550, ko je bil rojen, odpravil najprej v Melk na Avstrijskem, kasneje prepotoval Češko in del Poljske, še prej deloval na Dunaju, kasneje bil v Olomoucu vodja kapele in prijatelj samega škofa Pavlovskega, da bi ga dokumentirani viri leta 1585 zasledili v Pragi, kjer je leta 1591 nenadoma in po vsej verjetnosti sredi plodnega ustvarjalnega zagona padel pokonen od kakšne nedokumentirane kronične bolezni.

Odkar je zapustil svojo Kranjsko, ni nikoli več ugledal sonca slovenskih hribov in dolin. Pač pa sta njegov brat Jurij in celo oče dopotovala za njim na Češko. Ves čas je neumorno skladal, bil organist v cerkvi sv. Jana v Pragi, po pričevanju mnogih kakor tudi po svojem lastnem pričevanju skromen in tih človek, ki se je že v zgodnjih deških letih odločil za službo glasbeni Muzi in te svoje odločitve nikdar ni zamajal ali zameglil s kakšno

odločitvijo, ki bi ga od osnovnega življenjskega poslanstva odvrčala. Po vsej verjetnosti samski, verjetno pa oče nezakonskega otroka, kar pa že sega v področje ugibanj in miselnih konstrukcij, ki naj dopolnijo podoba tega izjemnega evropskega ustvarjalca. Dragotin Cvetko je kot znanstvenik neusmiljen tako do sebe kakor tudi do Gallusa in ne nazadnje do bralcev: prostora ugibanjem ne pusti, Gallusovo življenje rekonstruira le do tiste mere, do katere to dovoljujejo dokumenti, ki pa jih preišče in najde do poslednjih možnosti. Pred nami je knjiga verodostojnega pričevanja o življenju predvsem pa o delu velikega skladatelja znanega že v njegovem času po širni Evropi.

Pa vendar je mogoče v prerezu splošnih dogodkov vsaj nekoliko odgrniti zastor, za katerim se skriva v legendo zavito in zatorej neopisano Gallusovo življenje. Prav gotovo je Gallus živel v času, v primeri s katerim je kriminalen roman naivna šola, ki ne more nikogar razburiti in mu pognati krvi po žilah. Rojen štiri leta po Lutrovi smrti, pada njegovo življenje v dramatično obdobje reformacije in protireformacije. To so veliki časi: Slovenci dobimo prvo knjigo, še za časa Gallusovega življenja prvo biblijo v slovenskem jeziku in prvo slovnico. Ljubljana je že leta 1540 docela protestantska, 50 let prej je Kopernik že usodno zamajal stari gotski red z naukom o soncu kot središču vsega; Henrik VIII. je dal ubiti velikega humanista in misleca Tomaža Moora in to samo zato, da se je lahko poročil z naslednjo ženo. Skratka, približno v času Kopernikovih odkritij je Machiavelli v »Il principe« že zasnoval misel o tisti brezobzirni »pravični« krutosti vladarjev ali močnejših, ki še kako velja za prakso boja med reformacijo in proti-

reformacijo. V nič kaj idiličnih časih je Trubar dvakrat bežal na nemško in tam tudi umrl, Jurij Dalmatin pa je moral kot kakšen zločinec pretihotapiti v platno zavite rokopise prevedene biblije, da so mu jo 1584 tiskali v Wittembergu! Udarci protireformacije bodo maščevalni: dovolj se je samo spomniti ustanovitve jezuitskega reda leta 1540, ki naj z elitnimi izbranci vrne prepričanje v čisto katolištvo dve leti kasneje že prične z delovanjem inkvizicije in vzporedno že gorijo brezverske knjige.

Skratka: v času krutih bojev in obračunavanja, v času ko slovenski jezik po zaslugi reformacije požene svoje korenine enkrat za vselej v svojo potrjeno samozavest, se Jacobus Gallus odpravi v Avstrijo in potem na Češko, brska po latinskih besedilih, orgla po temnih cerkvah, kot da se ga bujno življenje ne bi tikalo, kot bi bilo njegovo poslanstvo neke druge. Dragotin Cvetko ne pritruje domnevi, da se je skladatelj umaknil s Slovenskega zato, ker bi bil nasprotnik reformacije, se pravi protestantizma, dejstvo pa je, da je bil pravi katolik, čeprav ni nikoli razvidno polemiziral z Lutrovo inačico religije. Gallus je bil strpen in skromen človek, zato bi prej veljala hipoteza, da sodi pač v tisto vrsto ustvarjalcev, ki najdejo ali so našli svoj prostor in smisel ustvarjanja izven dnevene politike, pa če je bila ta še tako prelomna in posredno tudi vredna opredeljevala: težko je zatorej verjeti, da bi Gallus odklanjal Trubarja in Dalmatina, ker bi tovrstno nasprotstvo pač moralo biti razloženo in ostro izraženo. Tako ali drugače, prav gotovo se v Gallusu srečujemo s človekom izredno miroljubne in kontemplativne narave, ki se ne spušča v spopade in posvetno življenje, ampak

služi svojemu velikemu cilju za vsako ceno, pa čeprav za ceno izgube svoje domovine, v katero se ni nikoli več vrnil. S tega stališča je Gallus prav gotovo gotski človek, univerzalist, ki mu je npr. latinščina kot najmočnejša prispodoba tega obdobja vzor in nenehno pribežališče navdih in dela. V nekem smislu je torej za časom, kar pa nikakor ne jemlje cene njegovemu ustvarjanju in obsežnemu opusu, narobe: ves opus dobi v luči nekakšnega prostovoljnega izgnanstva še posebno, da ne rečemo bridko ceno. V želji za skrajno poduhovljenostjo, ki bo za večno spremenjena in ohranjena v njegovih notah, mašah, motetih in madrigalih, je »kranjski« skladatelj pravzaprav žrtvoval vse; bil je pač do kraja prepričan v svoj cilj in ta cilj se mu je razodeval kot nadaljevanje tiste večstoletne glasbene pa tudi duhovne smeri, ki ustvarja prostor nad posvetnostjo in nad vsakdanjostjo; ki v nekem smislu gradi most med tukajšnjim življenjem in grozo tistega, kar pride po fizičnem koncu. Samo s tega zornega kota je mogoče razumeti Gallusov odklik od prelomnih časov, ki so prinesli slovenskemu pa tudi drugim evropskim narodom tolikanj svetlobe, pridobitev in nove prihodnosti.

Pričujoča knjiga, vzorna po svoji znanstveni promisljivosti in do skrajnosti izčrpna v analizi skladateljevega dela, na ta način več kot uspešno izpolnjuje svoj namen: predstavlja velikega skladatelja in ne do kraja pojasnjene človeka. Knjiga na ta način naravnost vzpodbuja k razmišljanju o skladateljevem življenju in njegovi osebni filozofiji, sprošča ugibanja in fantazijo, odpira vprašanja, ki pa bi jih mogel pojasniti ali vsaj z odgovori nakazati le umetniški, se pravi izrazito fantazijski pristop.

novosti na knjižni polici

Predzadnji letnik zbirke Novi nobelovci

Ko je Cankarjeva založba zasnovala svojo elitno knjižno zbirko, posvečeno Nobelovim nagradencem, je bilo zanjo veliko navdušenja in zanimanja. Navdušenje je počasi uplahnilo, zanimanje pa je še kar ostalo, čeprav založba ni mogla svoje skrbi tem knjigam posvetiti v taki meri, kot je to sprva nameravala. Izdajanje teh knjig se je malce zavleklo in če ne bi bilo neutrudnega urednika te izdaje Janka Modra, bi verjetno ta knjižna zbirka počasi zaspala. Tako pa bo le prišla do konca. Pet knjig letošnjega letnika to zagotavlja, obljube, da bodo prihodnje leto izšle še knjige zadnjega letnika, pa smemo tudi vzeti kot resne. In tako bo široko zasnovana knjižna zbirka, ki je slovenskim bralcem predstavila dela »domnevno« najboljših literarnih ustvarjalcev modernega sveta, zaključena in na polih slovenskih bralcev.

Saint John Perse je dobil Nobelovo nagrado za literaturo leta 1960 »za silen poet in ustvarjalno domišljijo svojega pesništva, ki v vidčevsko močjo odseva razmere našega časa« (kot se glasi uradna obrazložitev nagrade). O njem smo pri nas pisali in ga predstavljali slovenskim bralcem, ki je dobil Nobelovo nagrado, zbrane pesmi pa je v slovenskem prevodu izdala Državna založba leta 1975. Ta francoski pesnik, ki je bil rojen na Antilih v

Srednji Ameriki, pa se je kot sin francoskih izseljencev vrnil v domovino in postal ugleden diplomat, je svoj pesniški vrh doživel v času med obema vojnama, pa tudi med vojno, ko je kot begunec živel v Ameriki. Tu se ni hotel vključiti v uradno diplomacijo in je ostal predvsem zasebnik - pesnik tako da se niti po vojni ni hotel vrniti v Francijo. Pisec spremne besede v naši izdaji Janko Moder pravi, da so ga izrezali iz njegove zasebnosti le še malokrat po vojni. Umrl je leta 1975 kot spoštovan toda malo razumljen pesnik. Sedanja izdaja v Nobelovih vsebuje izbrano delo Saint Johna Perseja, kot slovenski prevajalci pa nastopajo Slavko Kumer, Janko Moder in Jože Udovič.

Naslednja, po vrsti že 85. knjiga Nobelovcev prinaša izbrana dela nemškega dramatika Gerharta Hauptmanna (1862-1946), ki ga štejemo med največje nemške dramatik. Za svojo dramsko literarno ustvarjalnost je dobil Nobelovo nagrado že zelo zgodaj, pred prvo svetovno vojno (1912). Zanimivo je, da smo Slovenci spoznali tega dramatika predvsem z odra in le poredko prek objavljenih prevodov. Natisnjena je bila le ena drama, vse ostalo je ostalo v rokopisu. Podatki o uprizoritvah Hauptmannovih del na slovenskih odrih pa kažejo na

dokajšnjo zanimanje zanj, čeprav ga po vojni nismo več prikazovali na naših odrih. Za izdajo v zbirki Nobelovcev je urednik Janko Moder pripravil prevode in napisal spremno besedo.

V vojnem času, leta 1944, so švedski akademiki podelili najvišje priznanje za literaturo, kar jih pozna svet, danskemu pisatelju Johannesu Vilhelmu Jensenu. In to za »izredno močno in plodovito pesniško domišljijo zvezano z nenavadno širino in daljnosežnostjo in s pogumnim, sočnim ustvarjalnim slogom«. Jensen je pri nas docela neznan. Kot kaže slovenska bibliografija njegovih prevodov, imamo v slovenščini predvidenih le dvoje krajših del. Knjiga v zbirki Nobelovcev pomeni torej prvo pravo predstavitev tega danskega pisatelja slovenskim bralcem, pa je zato njena izdaja še toliko pomembnejša. Knjigo je uredil Janko Moder, ki je napisal spremno besedo o življenju in delu pisatelja. Sam pa je skupaj s Francem Burgarjem tudi prevedel Jensenova dela. V knjigo Jensenovih izbranih del je uvrstil predvsem najpomembnejši pisateljev roman Padec Kralja, ki zajema iz danske zgodovine 16. stoletja. To je eden najpomembnejših klasičnih romanov danske književnosti ob katerem se brusijo duhovi že skoraj sto

let in je predmet nazorskih, literarnih in zgodovinskih polemik. Nadalje najdemo v knjigi kratek roman Jorgina in novele iz domačih krajev, znane pod naslovom Iz Himerlandskih zgodb.

Joseph Rudyard Kipling je sporna in premalo znana osebnost, čeprav smo ga tudi Slovenci precej prevajali in je pri nas zlasti znan kot mladinski pisatelj. Sporna pa je njegova idejna koncepcija, saj se je zavzemal za resno diskriminacijo in premoč bele rase, ki naj bi preobrazila ves svet. Zato se je tudi ob podelitvi Nobelove nagrade leta 1907 vnela o njem žolčna polemika. Sicer pa to osebnost lepo predstavlja urednik Janko Moder v svoji spremni besedi. V knjigo pa je uvrstil Kiplingove novele v katerih je pisatelj dosegel največje mojstrstvo. Prevredli so jih Sonja Medved, Stefan Vevar in Mirko Zupan.

Kot 88. knjiga Nobelovcev prihaja pred slovenskega bralca knjiga izbranih pesmi grškega pesnika Giorgosa Seferisa, ki je dobil priznanje švedske akademije leta 1963. V obširni spremni besedi ga predstavlja Marjeta Šašel-Kos, ki je skupaj z Jankom Modrom tudi prevajalka. Izbrane pesmi tega pesnika smo v izboru in prevodu Marijana Tavčarja dobili v slovenščini leta 1975.

Sl. Ru.

(m.b.)

Iz umetnostnih galerij

Kraški motivi

Maria

Manfia

Kulturni krožek »Il Carso« je pred nedavnim priredil likovno razstavo posvečeno kraški tematiki. Na njej se je predstavil grafik in kipar Mario Manfio, ki je tudi bivši učenec slavnega pevača Maria Del Monaco.

Manfio je občinstvu tako predstavil mape grafičnih listov z motivi kraških vasi in pokrajin, hkrati pa je razstavil vrsto malih plastik z izostreno oblikovanimi človeškimi glavami in telesi.

Nas Kras je torej očaral tudi umetnik, ki sicer ni po rodu Tržačan. Slikarja odlikuje disciplinirana zadržanost, ki prepečuje tisto sladkobno »romantičnost« številnih upodabljalcev Krasa. Ob Manfiovih grafikah občutimo značilni priokus, kot po teranu, ki nas spremlja ob vedutah na Lipico, Slivno, Prelož, Gropado, Lokev, Boršt in Repentabor.

V mapah, ki prinašajo črno bele risbe umetnik z lahkotno hitrimi in gotovimi potezami zajame vrsto značilnosti kraške arhitekture.

Poseben poudarek pa zaslužijo tudi njegove plastike iz gline ali bronasto patiniranega mavca.

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

201.

»Popolnoma, vse je na položajih, gospod,« je dejal ponižno, spremljajoč naduto držo vodje, ki je bil na zunaj neustrašen in hladnokrven, v resnici pa je nenehno živel v strahu pred atentatorji vseh vrst, ki so mu vsa leta, odkar si je prilastil oblast, stregli po življenju.

Tik pred začetkom vojne mu je duce, ko mu je prišel tajno poročat, v trenutku slabosti zaupal:

»Enrico, samo nekaj vas je, ki vam popolnoma zaupam; morda bi vas lahko preštel na prste. Vsi drugi, tudi najvišji, samo čakajo, da bi mi kaj spodletelo. Zaman čakajo, kar mi ne bo.«

Losanna je v tem letu zmag verjel, da mu ne bo nič spodletelo ter da se bo z ducejevo pomočjo dvignil v višave neomajne oblasti in moči. Čepra se mu je zdel v različnih pozah, ki naj bi zaslepile ljudi bolj kot besede, rahlo smešen, ga je vseeno skušal posnemati.

Na letališču ga je sprejel in pozdravil z vsemi vojaškimi častmi poveljnik tržaškega armadnega zbora general Ferraro.

Z goriškega letališča se je duce s kolono avtomobilov napotil v Oslavje. Losanna je sedel v njegovem avtomobilu ob soferju. Tako je vodja privezal nase vsakogar, ki je odgovarjal za njegovo varnost: da mu niti na misel ne bi prišlo kakorkoli sodelovati s tistimi,

ki bi ga nameravali ubiti, ker bi bil tudi sam ubit od krogel ali bombe.

Duce, ki je nadvse cenil žrtve italijanske vojske na fronti ob Soči, kjer je izkrjavelo na tisoče italijanskih vojakov in kjer je bil tudi sam ranjen, se je vselej, kadar je obiskal te kraje poklonil padlim.

Tudi tokrat je položil venec in se poklonil na grobu vojvode d'Aoste, poveljnika »nepremagane« 3. armade.

Strmel je v stene mogočnega spomenika, od koder se je v smeri proti morju, kamor se je vijugala modro zelena reka, spuščalo nizko hribovje in se razlivala svetloba sončnega dne. Premaknil je pogled proti snežnim goram, kjer je reka izvirala. Iz sončne pokrajine je legla vanj senca dvoma, duh stotisočev mrtvih, po katerih zaslugi jim je bila dodeljena ta pokrajina. Vprašal se je:

»Bo tokrat vojna sreča nam v prid ali se bo zasukala?«

Ob skelečem dvomu je duce ukrivil ustnice, kot da bo zdaj zdaj zaihtel.

Tudi spomin je strašen. Pokopališče z nepreglednimi vrstami križev z obledelimi napisi... Pozabljene žrtve bodo kmalu samo številke...

Losanna je z ducejevega obraza bral njegove občutke v zvezi z vzhodno mejo, poznal jih je do potankosti. Saj je iz italijanskih grobov ob Soči črpal svojo teorijo, kako močan narod spremeni poraz v zmago in svojo korist.

Zato je bil obisk spomenikov kratek. Poznali so neozdravljivo ducejevo rano — že spomin na te žrtve ga je spravil v melanholijsko ali besnilo.

Da bi zabrisali vtis nesmiselne smrti, so predvideli obisk vojaškega taborišča pod gorami bivše meje.

V Podgradu je imela vojska veliko vežbališče in poligon za preizkušanje topniških orožij. Vozili so se čez ozemlje, kjer je delovala Brkinska četa. Na vseh vzpetinah na obeh straneh ceste je bilo toliko vojske v zasedah, da je bilo vsakršno presenečenje nemogoče. Kljub temu je bil duce vso pot napet in ni izmenjal z nikomer od navzočih niti besede. V takem ozračju bi težko vodil pogovore o bližnjem najširšem napadu italijanskega orožja od začetka vojne.

Pregled baterij težkih možnarjev, ki so pravkar prispeli iz proizvodnje, je spremenil ducejevo obličje. Žalost in dvom sta ga zapuščala, poteze na obrazu mu je ostrila napadalnost. General Ferrara mu je razložil prednosti novih orožij pri razbijanju utrd in uničevanju pehote.

Losanna je kakor senca spremljal poveljujoče generale. Dali so mu daljnogled, da bi videl streljanje. Na ukaz »ogjenj« so topničarji sprožili.

Bobnenje eksplozij, ki so bile tako močne, da so morali odpreti usta in si zatisniti ušesa, je napolnilo dno doline, kjer je bilo vežbališče.

Pobočje, kamor so streljali, se je zavilo v dim in ogenj. Topničarji so imenitno zadevali. V trenutku premora so videli duceja, kako se jim čudi in jih hvali. Njegov obraz je bil povsem drugačen kot na grobišču. To sta dve maski istega človeka, je ugotavljal Losanna, ki ga je bobnenje topov navdajalo z voljo in vero v zmago.

Po streljanju so si šli ogledat učinke novega orožja. Globoki lijaki, razbitine hlodov in kamenja... Niti duša ne bi ostala živa.

»Zelo dobro,« je duce z zadovoljstvom pohvalil oficirje in vojaške.

Ko so sedli v oficirski menzi k vojaškemu kosilu, je vprašal:

Končala se je velika francoska kolesarska prireditev »Tour« v znamenju Laurenta Fignona

PARIZ — Francoz Laurent Fignon je v svojem drugem nastopu na kolesarski dirki po Franciji osvojil že svojo drugo zmago, kar pri komaj 23 letih ni pred njim uspelo še nikomur. Zmaga francoskega kolesarja je bila nesporna, šlo je za pravi trijumf. Pet etapnih zmag in še ekipna zmaga na kronometer ter več kot deset minut prednosti na končni lestvici, vse to je več kot zgovoren dokaz o premoci Fignona, ki je na »touru« kolesaril v slogu belgijskega velikana Merckxa.

Tudi zato drugo mesto Bernarda Hinaulta še zdaleč ni razočaranje. Štirikratni zmagovalec francoske dirke in prav gotovo najboljši kolesar v letih med 1978 in 1982 se je na prizorišču kolesarstva vrnil po sedmih mesecih popolnega mirovanja zaradi poškodbe na nogi. Bil je gotovo odličen, le da je bil Fignon letos res nepremagljiv.

Med protagoniste letošnjega »toura« treba gotovo uvrstiti tudi svetovnega

prvaka Lemonda, ki je s končnim tretjim mestom dokazal, da ni le kolesar za enodnevnice dirke. Lestvico po točkah je osvojil Belgijec Hoste, veliko nagrado gora pa Anglež Millar.

Zadnja etapa, ki je kolesarje pripeljala v Pariz, ni spremenila vrstnega reda. Osvojil jo je belgijski sprinter Vanderaerden.

Obračun italijanske ekipe Carrera-Inoxpran ni zadovoljiv. Visentini in Battaglin sta odstopila. Tonon je bil žrtev hudega padca (zdravniki so sicer optimisti, čeprav je kolesar še v nezvesti), najboljši je bil tako Loro z 22. mestom, a skoraj uro zamude za zmagovalcem.

Vrstni red zadnje etape

1. Vanderaerden (Bel.), ki je 196 km dolgo etapo prevozil v 5 urah 23'37" s povprečno hitrostjo 36,431 km na uro. 2. Jules (Fr.), 3. Hoste (Bel.), 4. Hinault (Fr.), 5. Kelly (Irsko), sledi glavina v času zmagovalca.

Končni vrstni red

1. Fignon (Fr.) 112.03'40"; 2. Hinault (Fr.) po 10'32"; 3. Lemond (ZDA) po 11'46"; 4. Millar (VB) po 14'42"; 5. Kelly (Irsko) po 16'35"; 6. Arroyo (Šp.) po 19'22"; 7. Simon (Fr.) po 21'17"; 8. Munoz (Šp.) po 26'17"; 9. Criquefion (Fr.) po 29'12"; 10. Anderson (Avstral.) po 29'16".

Lestvica po točkah

1. Hoste 322; 2. Kelly 318; 3. Vanderaerden 247; 4. Van Vliet 173.

Lestvica gora

1. Millar 284; 2. Fignon 212; 3. Arroyo 140.

● AMERIKAN MIKE TULLY je z 5,82 m postavil nov državni rekord v skoku s palico. Tully je za centimeter popravil prejšnji rekord, ki mu je prav tako pripadal. Na istem tekmovališču je Vanessa Brown z 1,93 m zmagala v skoku v višino. Isto znamko je zabeležila tudi drugouvrščena Kanadčanka Bebbie Brill.

Kljub bojkotu vzhodnega bloka Nadaljuje se dvoboj ZDA-SZ

LOS ANGELES — Do začetka olimpijskih iger manjka le še nekaj dni. Mnogo je bilo že zapisanega, a glavni argument ostaja še naprej bojkot. Pred štirimi leti so moskovsko prireditev bojkotirali Američani, Kitajci in še nekateri, letos so se kalifornijskemu festivalu odrekli Sovjeti, Vzhodni Nemci in »simpatizerji«, s čimer se je končal let boomeranga, ki ga je leta 1980 vrgel ameriški predsednik Carter.

V Los Angelesu bodo podelili 220 zlatih kolajn, a 115 svetovnih in večina olimpijskih prvakov se tekmovalj ne bo udeležilo, kar znaša okrog 60 odstotkov potencialnih zmagovalcev. Vsak komentar o tehnični ravni iger je odveč!

Manjkalo bo tudi vprašanje, ki ga običajno postavljajo: kdo bo zmagal igre? Njihov izid je jasen. Veliko večino odličij bodo pobrali Američani, tako kot Sovjeti pred štirimi leti. Kljub temu se dvoboj med državama nadaljuje. ZDA so v skupnem seštevku (630 kolajn) daleč pred vsemi, toda odkar so se Sovjeti prvič pojavili na OI (Helsinki 1952), je dvoboj slej ko prej izenačen. Američani so vodili do leta 1972 v Münchnu (od 1952. do 1972. leta 220 zlatih kolajn proti 212), štiri leta kasneje pa so jih Sovjeti v Montrealu prehiteli (259 proti 254), v Moskvi (80 zlatih!) pa so seveda izkupiček še povečali (339 proti 254). Da jih znova prehitijo, potrebujejo torej ZDA najmanj 86 zlatih kolajn in kalifornijski računalniki predvidevajo, da jih bodo dobili 87 (pred bojkotom SZ in njenih zaveznikov je računalnik dosegal ZDA le 50 prvih mest).

Cilj je dosegljiv, vendar ne bo lahko. Največ bodo Američani iztržili pri atletiki in plavanju (več kot polovico potrebnih kolajn), dosti pa pričakujejo tudi od boksa, gimnastike, streljanja, košarke, jadrnjanja in drugih športov.

Kdo jim lahko prekrži račune? Predvsem Romuni, Zahodni Nemci, Japonci, Kitajci in Italijani. »Azzurri« ne skrivajo želje, da bi se v Los Angelesu uveljavili, kot se nikoli doslej. Italijanska odprava ni bila še nikoli tako številna. V ZDA je odpotovalo 310 atletov, kar 31 več kot jih je bilo na igrh v Rimu leta 1960, ko je Italija igrala »na domačem igrišču«. Rekord pa nameravajo »azzurri« postaviti tudi v številu zlatih kolajn (v Rimu 13, v Tokiu 13, na prejšnjih igrh v Moskvi 8).

Pa še nekaj dnevnih vesti. Veliko je govora o onesnaženem losangelškem zraku. Bo oškodoval atlete? Mnenja so deljena, Italijani pravijo, da ne, Japonci so nanj navajeni, tako da smog še najbolj skrbi švicarske hribovce, ki slabega zraka res niso vajeni!

Skupaj z »azzurri« je v ZDA odpotovalo tudi 817 kilogramov paradiznikov omake, 224 kg parmezana, 160 kg tunine, 225 litrov oljčnega olja. Testenin (bi lahko bilo drugače?) je za dve toni in pol. Preveč? Nikakor ne, saj so že včeraj italijansko menzo naskakovali tudi Španci in Nemci, ki so prav vse tudi pojedli.

Včeraj pa ni teknilo Bearzotu ... od jeze. Zgodilo se je, da so mu Egiptčani, s katerimi se bo v prvem kolu pomerila njegova reprezentanca, preprečili, da bi si ogledal njihovo trening-tekmo. Italijansko vodstvo je bilo tako razčakano (v olimpijskem naselju se lahko vsi kjerkoli svobodno sprehajajo), da je sklenilo egiptovski trenerja brezplačno dati vstopnico za današnjo prijateljsko tekmo Italija - San Diego. »Če želi« je zavrkljivo dodal Bearzot: »lahko sede poleg mene na klopi«.

Na sliki: transparenti pred olimpijskim naseljem z dobrodošlico v številnih jezikih.

NOGOMET Izzrebali sestavo kvalifikacij za mladinsko EP

PARIZ — Včeraj so izzrebali sestavo skupin evropskega mladinskega nogometnega prvenstva »under 16« in »under 18«. Kvalifikacije za prvenstvo »under 16«, ki je na sporedu vsako leto in na katerega se je vpisalo 28 držav, se morajo končati do 5. aprila. Italija bo igrala v 8. skupini s Švico in Portugalsko, Jugoslavija pa v 12. skupini z Romunijo (devet skupin je namreč sestavljenih iz dveh ekip).

Za prvenstvo »under 18«, ki bo odslaj vsaki dve leti, se je vpisalo 32 državnih reprezentanc, razdeljenih v 8 kvalifikacijskih skupin. Kvalifikacije se bodo morale zaključiti do maja 1986. Italija bo igrala v 4. skupini, v kateri so še Malta, Portugalska in Avstrija, Jugoslavija pa v 3. skupini s Francijo, Luksemburgom in Španijo.

V dirki formule ena za Veliko nagrado Anglije Tretja letošnja zmaga Nikija Laude

BRANDS HATCH — Z zmago na nedeljski dirki formule ena za VN Anglije v Brands Hatchu je Avstrijec Niki Lauda postal najuspešnejši voznik vseh časov. V vseh svojih nastopih na dirkah je zbral skupno 367,5 točke in prehitel Angleža Stewarto, ki je osvojil 360 točk. Lauda se je s to zmago tudi približal vodilnemu v letošnjem svetovnem prvenstvu Francozu Prostmu na točko in pol in tako se obeta do konca letošnje avtomobilistične sezone zanimiv boj za končno zmago, za katero se poleg obeh mclarnovih voznikov lahko poteguje tudi Italijan De Angelis na lotusu, ki za Prostom zaostaja za osem točk.

Značilnost nedeljske dirke so bile številne nezgode, zaradi katerih so dirko tudi začasno prekinili in jo potem nadaljevali s ponovnim startom. Za končni vrstni red so seštelili časa obeh voženj.

V začetku je povedel Prost, ki je vodil vse do prekinitve toda v drugem delu dirke se mu je pokvaril menjalnik in je moral odstopiti. Vodstvo je takrat prevzel Lauda, ki ga je ogrožal le Piquet na brabhamu, ki pa je imel na koncu tudi težave z motorjem in je pristal šele na sedmem mestu.

Z nastopom v Brands Hatchu pa so zadovoljni tudi v taboru Ferrarija, saj je bil Alboreto peti, Arnoux pa šesti. Pri tem kot zanimivost navedimo, da sta imela Ferrarijeva voznika nekaj težav z De Cesarisom na ligieru, ki se ni pustil prehiteti in na koncu ga je Arnoux dobesedno izrinil s proge in tako odprl prosto pot obema ferrarijema.

VRSTNI RED

1. Lauda (Avs.) - mclaren, ki je prevozil 71 krogov (298,626 km) v 1.29'28"532 s povprečno hitrostjo 200,206 km na uro; 2. Warwick (VB) - re-

nault po 42'123; 3. Senna (Bra.) - toleman po 1'03'326; 4. De Angelis (It.) - lotus po 1 krogu; 5. Alboreto (It.) - ferrari po 1 krogu; 6. Arnoux (Fr.) po 1 krogu; 7. Piquet (Bra.) - brabham po 1 krogu; 8. Tambay (Fr.) - renault po 2 krogih; 9. Ghinzani (It.) - osella po 3 krogih; 10. De Cesaris (It.) - ligier po 3 krogih.

SKUPNA LESTVICA ZA SVETOVNO PRVENSTVO (po 10 dirkah)

1. Prost (Fr.) 34,5; 2. Lauda (Av.) 33; 3. De Angelis (It.) 26,5; 4. Arnoux (Fr.) 23,5; 5. Rosberg (Fin.) 20; 6. Warwick (VB) 19; 7. Piquet (Bra.) 18; 8. Alboreto (It.) 11; 9. Senna (Bra.) 8; 10. Tambay (Fr.) 7 itd.

LESTVICA AVTOMOBILSKIH HIŠ

1. McLaren 67,5; 2. Ferrari 34,5; 3. Lotus 32,5; 4. Renault 26; 5. Williams 24; 6. Brabham 21; 7. Toleman 8; 8. Euro-Alfa 6; 9. Ligier in Osella 2; 11. Arrows 1.

kratke vesti - kratke vesti

Češkoslovaška osvojila pokal Federation

SAO PAULO — Z zmago proti Avstraliji z 2:1 je Češkoslovaška osvojila pokal Federation (žensko različico Davisovega pokala, ki pa jo igrajo po turnirskem sistemu). Češkoslovaška si je zmago zagotovila z uspehom Mandlikove proti Sayersovi (6:0, 6:1) ter Mandlikove in Sukove proti avstralski dvojici Turnbull - Sayers (6:2, 6:2), saj je v prvem srečanju Sukova s 5:7, 5:7 zgubila proti Minterjevi.

V polfinalu je Češkoslovaška po hudem boju premagala Jugoslavijo. Rezultati: Mandlikova - Jaušovec 2:6, 6:3, 6:4; Sukova - Goleš 2:6, 6:1, 7:5; Budarova-Skuherška - Jaušovec-Sašak 6:4, 4:6, 6:4. V drugem polfinalu je Avstralija (Minter, Turnbull) premagala ZDA (Horvath, K. Jordan, Smith) z 2:1.

SZ pred Jugoslavijo

LINZ — Na evropskem mladinskem namiznoteniškem ekipnem prvenstvu je med mladinci naslov osvojila SZ, ki je s 5:2 premagala Jugoslavijo, med mladinkami pa Madžarska, ki je s 3:1 odpravila Sovjetsko zvezo. Med naraščalniki je evropski naslov osvojila Češkoslovaška, ki je s 3:1 odpravila Romunijo, med naraščajnicami pa je Madžarska z istim rezultatom premagala Romunijo. Med mladinci je bila Italija deveta, med mladinkami enajsta, med naraščajniki dvanajsta in med naraščajnicami štirinajsta.

Voeller ostane pri Werderju

BONN — Štiriindvajsetletni napadalec zahodnonemške državne nogometne reprezentance Voeller je obnovil pogodbo s svojim sedanjim društvom, Werderjem iz Bremna, pri katerem bo ostal do leta 1987.

Drevi na Opčinah

Prijateljsko košarkarsko srečanje Polet - Krivaja

Košarkarji Krivaje iz Zavidovičev pri Zenici (Bosna in Hercegovina) se te dni mudijo pri nas na sedemdnevni pripravi pred začetkom drugega dela prvenstva republiške lige. Bivanje pri nas jim omogoča slovensko podjetje Coimpex z Opčin, poslovni partner Krivaje, drugega največjega lesnoobdelovalnega kompleksa v SR Bosni in Hercegovini. Med bivanjem pri nas sta programirani tudi dve prijateljski tekmi, obisk Rižarne, družabni večer in polaganje venca pred spomenik padlim v NOB na Opčinah.

Danes je na sporedu prva prijateljska tekma na odprtem dvorišču Pro-

svetnega doma, in sicer ob 19.30, ko se bodo pomerili z ekipo Poleta, za katero bo nastopal tudi novi član tržaškega prvotigaša, Boris Vitez.

Srečanje spada v program prijateljskih stikov med dvema kluboma, saj bo Polet že letos vrnil obisk v Zavidovičih. Pred današnjo tekmo bosta ekipi položili venec pred spomenik padlim v NOB na Opčinah.

● ŠPANEK SEVERIANO BALLESTREROS je z 276 udarci zmagal na prvenstvu Velike Britanije v golfu. Ballestreros je za dva udarca prehitel Zahodnega Nemca Langerja in Američana Watsona

Pričetek odbojkarskega turnirja v Gorici

FJK — Slovenija 3:0 (15:10, 15:7, 15:12)

FJK: Ballus, Batistič, Beltrame, Ducino, Cotič, Frasson, Piccinin, Rovere, Terpin, Snidero, Vogrič. Trener: Jože Cej.

SLOVENIJA: Mlakar, Smreke, Ritlof, Čilemšek, Stele, Dimec, Jerončič, Slapernik, Topolšek, Škorjanc, Šlabanja, Ksela. Trener: Čargo.

S prijateljskim srečanjem med izbranimi vrstama Slovenije in Furlanije - Julijske krajine se je v Gorici začel 1. mednarodni odbojkarski turnir, na katerem sodelujejo mladinske reprezentance Italije, Francije, Belgije, Švedske in Nizozemske.

S tem, kot sta na začetni slovesnosti poudarila podpredsednik goriške pokrajinske uprave Fabbro in odbornik za šport Špacapan, hočejo nuditi goriškemu občinstvu možnost, da prisostvuje kakovostnemu odbojkarskemu turnirju, istočasno pa je to pripevek k utrjevanju prijateljstva med narodi in to je še posebej pomembno za mesto, kot je Gorica.

Glede nedeljskega srečanja lahko rečemo, da sta si bili ekipi, kljub re-

zultatu, dokaj enakovredni. Prisostvovali smo tako zanimivi igri. Nad vse pomembno pa je, da so v deželni reprezentanci bili kar štirje slovenski odbojkarji, kar je pozoren dokaz, da slovenska odbojka na Goriškem doživlja kakovostni vzpon. Čeprav je od štirih igral le Terpin, ki se je dobro odrezal, je to za naše mlade igralce brez dvoma pomemben mejnik v njihovi športni karieri.

Tega mnenja je tudi Ivan Plesničar, igralec štandreskega Vala, ki tudi poudarja, da so naši igralci bili najmlajši v postavi, kar je še vzpodbudnejše.

Švedska — Francija 3:0 (15:2, 15:9, 15:6)

V prvi tekmi mednarodnega turnirja za reprezentance do 17. leta starosti je Švedska v pičlih 58 minutah gladko odpravila francoske odbojkarje in pripravila tako majhno presenečenje, saj ni nihče pričakoval tako hitrega razpleta.

Švedi so v prvem in tretjem setu zaigrali brez pravega odpora na drugi strani, tako da je občinstvo

prisostvovalo dokaj enolični igri. Le v drugem nizu so se Francozi upirali do prve polovice, ko so tudi vodili. Serija nepotrebnih napak pa je ugasnila vsako upanje francoskih »petelinčkov«. Švedi so se izkazali predvsem s hitrimi napadi, medtem ko so Francozi šepali nemalo v vseh elementih igre.

Povejmo še, da si je v prvem setu poškodoval ного švedski napadalec in je moral poiskati pomoč v bolnišnici.

Nizozemska — Belgija 3:0 (15:8, 15:13, 15:5)

Danes je na vrsti drugo kolo. Ob 19. uri se bosta srečali Nizozemska in Švedska, ob 21. pa bo Italija igrala proti Belgiji.

Rudi Pavšič

Malherbe v vodstvu

LONDON — Na VN Velike Britanije, veljavni kot deveta preizkušnja svetovnega prvenstva v motokrosu v razredu do 500 ccm, se je uveljavil Anglež David Thorpe (honda). Skup-

na lestvica je naslednja: 1. Malherbe (Bel.) 333 točk; 2. Jobe (Bel.) 295 3. Thorpe (VB) 269; 4. Geboers (Bel.) 244; 5. Vromans (Bel.) 217.

● ARGENTINEC CLERC in Američan Krickstein sta finalista mednarodnega teniškega turnirja v Bostonu. V polfinalu je Clerc s 6:4, 6:4 premagal Ekvadorca Gomeza, Krickstein pa je s 6:3, 6:4 odpravil čehoslovskega Slozila.

● V PRIJATELJSKEM nogometnem srečanju v East Ruthefordu je reprezentanca »ostalega sveta« s 3:1 (1:1) premagala enajsterico Cosmusa. Zadetek za Cosmos je dosegel Neeskens, za »ostali svet« pa so bili uspešni Rocheteau, Hugo Sanchez in Marcantonio (avtogol).

● JUŽNOKOREJSKI BOKSAR Chun Ju Do je obranil naslov svetovnega prvaka v petelinji junior kategoriji po verziji IBF z zmago nad Filipincem Develosom, ki se je predal v sedmi rundi.

Ob 15-letnici ustanovitve Mladosti Ob jubileju v Doberdobu vrsta športnih prireditev

Največ zanimanja za turnir v malem nogometu

Ob 15-letnici ustanovitve športnega društva Mladost bodo v Doberdobu pripravili praznik, ki se bo pričel v petek, 27. julija. V okviru poletnega programa pa so Kraševci pripravili celo vrsto športno - rekreacijskih pobud, ki so se pričele že v teh dneh s prvimi tekmami v malem nogometu.

Na tem turnirju sodelujejo postavbe Prvačine, Ronk, Vrha, Martinščina, Jamelj, Dola - Poljan, Sovodenj in seveda Doberdoba. Finalni večer bo na sporedu v ponedeljek, 30. julija. Za otroke do 14. leta starosti bodo pripravili v petek, 27. t.m., troboj v lahki atletiki. Začetek tekmovanja bo ob 17. uri.

Dan kasneje, v soboto, pa bo ob 18.30 startal tek okoli Doberdobskega jezera. Proga bo merila 10 km. V nedeljo ob 18. uri bo na sporedu že tradicionalno nogometno srečanje med reprezentancama Vrha in Doberdoba. Glede malega nogometa je spored naslednji.

DANES, TOREK, 24. julija: ob 19.00 Doberdob - Dol; ob 20.00 Ronke - Jamlje; ob 21.00 Sovodnje - Martinščina.

SREDA, 25. julija: ob 19.00 Doberdob - Jamlje; ob 20.00 Ronke - Doberdob; ob 21.00 Vrh - Sovodnje.

ČETRTEK, 26. julija: ob 19.00 Prvačina - Martinščina; ob 20.00 Jamlje - Dol; ob 21.00 Prvačina - Vrh.

PETEK, 27. julija: ob 18.00 Doberdob - Ronke; ob 19.00 Prvačina -

Sovodnje; ob 10.00 Vrh - Martinščina. PONEDELJEK, 30. julija: ob 19.00 finale za 3. mesto; ob 20.00 finale za 1. mesto.

Popravek

V nedeljskem članku o zaključku zamejskega balinarskega prvenstva, objavljenem na 11. strani, sta se vrtili neželjeni napaki. Openski Polet je tako štiri dvoboje zmagal, ne pa izgubil na ničli, kot je bilo pomotoma zapisano. Zmagovalec lanske izvedbe pa ni bil Polet, temveč ekipa Opčine. Avtorju članka in prizadetim ekipam se za napake oprostamo.

Naj v dopolnitev članka navedem še, da je bil Kras letos edina ekipa, ki ni nikoli izgubila na domačih tleh.

obvestila

SPDT

obvešča, da je pri objavi razpisa za likovni natečaj pomotoma izpadlo maksimalno število del. Vsak avtor lahko predstavi največ tri dela v katerikoli tehniki.

Jadralni klub Čupa

obvešča člane in prijatelje, da je društveni sedež v Sesijskem zalivu odprt vsak dan od 9. do 18. ure. Članom in tečajnikom so na razpolago društvene jadrnice in jadrane deske.

Pogovor z boljunskima jamarjema Žerjalom in Sancinom Jamarstvo - športna aktivnost in znanost

Jamarstvo je v naši pokrajini precej priljubljena športna aktivnost, o kateri pa sredstva javnega obveščanja običajno malo poročajo, tudi in predvsem zato, ker ni tekmovalna panoga, ki bi omogočala tudi prisotnost gledalcev. Trst s svojim zaledjem je vsekakor primeren prostor za jamarje, ki jim kraška tla nudijo številne prilagoditve za zadovoljitev njihovih težnj.

Verjetno je malokdo vedel, da v Boljuncu že vrsto let obstoja Jamarško društvo Boljunc, v katerem so vključeni izključno domači mladinci. Pogovarjali smo se z mladima boljunskima jamarjema Borisom Žerjalom in Izidorom Sancinom, ki sta o svoji aktivnosti povedala marsikaj zanimivega in nam tudi dala razumeti, da je jamarstvo obenem šport in znanost, tako da je njegov naziv, speleologija, povsem utemeljen.

»Kdaj sta pravzaprav začela vajin ekskurzije v jame?«

»Za začetek bi povedala, da je v dolinski občini obstajalo jamarško društvo že v prvem poveljnem obdobju. Društvo je sicer imelo omejeno dejavnost le v naši občini in njeni neposredni bližini. Takratni jamarji pa so redno aktivnost opustili dokaj hitro in tako so po večletnem popolnem premoru šele pred petimi leti ustanovili Jamarško društvo Boljunc. Sedež našega društva je v pritlični sobi dolinske telovadnice, sestanki pa redno potekajo enkrat tedensko. Mi dva sva dejansko začela pred dvema letoma, nama pa se je pridružilo še šest fantov, tako da je v društvu trenutno enajst rednih članov.«

»Kaj vse sodi v jamarstvo opremo in kje jo nabavljate?«

»Poudarila bi, da mi uporabljamo

samo tehniko vertikalnega spusta po vrvi, kajti obiskujemo pretežno jamska brezna, v katerih je hoja v glavnem nemogoča. Nekaj opreme nam je ostalo od prejšnjih rodov jamarjev iz Brega, ni pa v celoti uporabna. Leštvic na primer, ki so bile včasih nujno potrebne, danes sploh ne uporabljamo, ker so pretežke za prenašanje in tudi manj praktične kot vrvi. V jami sta najvažnejša dejavnika vrvi in razsvetljava ter poznanje jamske notranjosti. Mi uporabljamo čelade, na katerih lahko napelujemo bodisi električno bodisi acetijsko razsvetlavo (karbidovka), nato še kronske svetrovce za vrtnanje lukenj v stenah jamskih brezen ter različne tipe vrvi. Poleg tega spadajo v speleološko opremo še razne varnostne sponke, žebliji, plezalni pasovi, trebušne prižme in vretenasta vrtna zavora.«

»Katere jame navadno raziskujete?«

»Na našem področju so kraška tla že precej raziskana, medtem ko je na jugoslovanski strani več jam, ki so še popolnoma neraziskane. Jamarška zveza Slovenije nam je izdala posebno dovoljenje za raziskovanje vseh jam v obmejnem pasu, tudi tistih, ki so prepovalane tujim državljanom. Naša naloga je, da te jame raziskujemo in da pripravljamo jamske načrte, tlorise in vzdolžne prepreze (profile), ki jih nato pošiljamo JZS. To delo je zelo zanimivo in koristno ter predstavlja obenem tudi dodatno vrednotenje naše dejavnosti. Svojo pozornost posvečamo predvsem vodnim jamam. V bližini Kozine je jama pri Ocizli, ki smo jo v glavnem prav mi raziskali, ker njena voda teče v Boljunc, tako da skušamo najti zvezo med ocizelsko in boljunsko jama. Raziskali pa smo tudi vrsto

večjih jam: Kačja jama pri Divači, Trebensko brezno, ki presega globino 300 m, brezno pri Leški planini (550 m), Ledene jame na Snežniku in Paradano v Trnovskem gozdu.«

»Imate stike s sorodnimi organizacijami pri nas in v Sloveniji?«

»V Trstu sodelujemo z društvoma »Karlo Debeljak« in »Eugenio Boegan«, v Sloveniji pa sodelujemo z jamarškim društvom Logatec ter z jamarji iz Koprškega in iz Sežane, naše društvo pa je član Jamske zveze Slovenije. Morava pa poudariti, da so ti stiki in sodelovanja le priložnostna značaja.«

»Navedite kakšno posebno zanimivo anekdoto iz vaše dejavnosti.«

»Aprila letos smo med turo pri Zazidu našli starodavne zlate kovance, ki smo jih izročili JZS. Zato so nam podelili posebno priznanje, ki nas je še bolj uveljavilo v matični domovini.«

»Koliko ljudi se pri nas ukvarja s speleologijo?«

»Vsako alpinistično društvo ima običajno svoj speleološki odsek, mnogo pa je tudi takih jamarjev, ki niso nikjer vključeni. Tovrstna dejavnost je v Trstu precej razvita, točnih podatkov sicer ne poznamo, tudi ker mediji ne dajejo velike pozornosti jamarstvu. Speleologija je vsekakor najbolj razvita v Apeninih in v Alpah kjer je večja možnost novih odkritij in zato tudi večja uspešna.«

Prav to pa je prvi in glavni vzrok, ki žene Borisa in Izidora v jame: odkritje novega, še neraziskanega brezna. To je glavni impulz vseh »pravih« jamarjev, kar pa ne izključuje jamarstva za zabavo in razvedrilo, v družbi ali kot dopolnilo telesnokulturnim dejavnostim. (Cancia)

Tudi sedem posadk iz Jugoslavije

Tretji rally za »Pokal Alpe - Adria« bo od 27. do 29. julija letos italijanski Rally Tre Laghi.

Zanj se je prijavilo tudi 7 jugoslovanskih posadk in sicer Stojan in Srečko Pirjevec (fiat 131 abarth), Silvan Lulik in Dušan Vidmar (opel kadet GTE), Andrej Vidic in Janez Klemenčič (saab 99 turbo), Andrej Erklavec in Matjaž Mihelčič, Drago Zonta in Miro Vene ter Zoran Satler in Matej Strle (vsi zastava 101) iz AK Donit - Olimpija, ter Mario Šegon in Boris Radalaj (renault 5 alpine) iz reške AMD INA.

Po dveh rallyjih za PAA (rallyju ARB in Saturnus) vodi v skupnem seštevku Colombi (I) s 116 točkami, pred Pesettijem (I) 66, Jando (A) in Kuzmičem (YU) s po 60 točkami ter Erklavcem s 56 točkami. V točkovanju po posameznih razredih vodijo Šegon (razred do 1600, skupina A) 8 točk, Lulik (razred do 2000, skupina A) 20, Erklavec (razred do 1600, skupina B ter 2 in 4) 30, Hopfer in Kuzmič (razred do 2000, skupina B in 2 ter 4) po 20 ter Colombi (razred nad 2000, skupina B in 2 ter 4) 28 točk.

Z občnega zbora Sovodenj

Pogled na delovno predsedstvo občnega zbora ŠD Sovodnje

Na kolesarskem maratonu Franja Naši privozili na cilj

V okviru praznovanja Dneva vstaje slovenskega naroda je bil v soboto v Tacnu pri Ljubljani tretji kolesarski maraton Franja. Proga je bila dolga 155 km in je preko Ljubljane peljala mimo Vrhnik. Tu so morali kolesarji premagati zahteven šestkilometrski vzpon z višinsko razliko 200 metrov. Dvatisoččlanska karavana kolesarjev je nato vozila preko Idrije do Cerknega. Čakala jih je tam izredno naporna preizkušnja. Povzpeli so se morali namreč do vrha Kladja in v šestih kilometrih premagati 404 metre nadmorske višine. Do cilja jim je preostalo še 60 kilometrov pretežno ravninske poti.

Med udeleženci je bilo na startu tudi pet zamejskih kolesarjev, ki so branili barve lonjske Adrie. Proga jim ni povzročala večjih preglavic, tako da so vsi srečno privozili do cilja. Organizatorji so dobro izpeljali dirko do konca, pomanjkljive pa so bile letos okrepčevalnice, saj niso zadostile potrebam kolesarjev za tako dolgo in naporno pot.

Vsak, ki je srečno privozil do cilja je dobil spominsko medaljo, tisti pa, ki so se udeležili vseh treh izvedb maratona Franja, so dobili še posebno kolajno. (Z. S.)

totip

1. — 1. Dut un Fun	X
2. Berozir Mo	X
2. — 1. Blasco Pidone	1
2. Neneid	X
3. — 1. Escamillo	2
2. Cristodemo	X
4. — 1. Brined	X
2. Adam	2
5. — 1. Blu Mill	2
2. Victoria Queen	X
6. — 1. Toy Sun	1
2. Ruler Celli	X

KVOTE:

12 (18 dobitnikov)	18.283.000 lir
11 (599 dobitnikov)	530.000 lir
10 (6.920 dobitnikov)	45.000 lir

3 KRAT MUNDIAL

Saša Rudolf

(36.)

Za dodatno barvito noto je poskrbel sodnik, ki so ga določili za tekmo Italija - Kamerun. Izbran je bil namreč Bolgar Bogdan Došnev, po poklicu uradnik pri zavarovalnici, na pogled pa dvojček slovitega prodajalca rožnega olja Baj Ganja bolgarskega.

Toda afriškimi čarodejem se le ni posrečilo, predati so se morali matematiki belega bwane Bearzota, ki je natančno preračunal, da mu za pot v Barcelono zadostuje remi 1:1. N'Kono je bil premagan, ko je Graziani povsem zgrešil udarec z glavo, s tem pa ukanil afriškega vratarja, ki nikakor ni mogel pričakovati, da se bo žoga zakotalila v mrežo. Minuto kasneje je Kamerun po edinem resnejšem napadu izenačil. Nič čudnega: Italija se je uvrstila v drugi krog, Kamerun pa se je vrnil domov nepremagan.

Toda v ekipo sta tedaj verjetno verjela le še Bearzot in Maldini, nihče drug si ne bi mogel misliti, da bodo »azzurri« v razbeljenem barcelonskem stadionu Sarria znali ugnati z briljantno igro Argentino in Brazilijo, če so v hladnem Vigu igrali komaj neodločeno s Perujem in Kamerunom.

PESETEROS

Medtem ko se je italijanski tabor v Pontevedri oddahnil in se pričel pripravljati na pot v Barcelono,

je razživela nova polemika okrog nagrad, ki naj bi jih nogometaši prejeli za uvrstitev v drugi krog. Časopisi so pisali o 70 milijonih na glavo, celo parlament bi moral o tem razpravljati. Vodstvo reprezentance in nogometne zveze pa je še dalje vztrajalo pri molku.

O premijah pa ni bilo zgolj govora v Casi del Barón, pač pa tudi v Valencii, kjer so domačini Španci, in celo v Malagi. Francoska tiskovna agencija France Press je z naslovom »Novi razred« razširila po svetu vest, da so sovjetski nogometaši za zmago nad Novo Zelandijo prejeli po 2 tisoč rubljev, kar se je prvič zgodilo v zgodovini sovjetskega nogometa. Na pisanje francoske agencije Sovjeti niso reagirali, pač pa so opozorili španske organizatorje, da jih že nekaj dni v Malagi nadleguje 25-letni Američan, predstavnik sekte »božji otroci«.

Božji poslanec, kot se je sam označil, je nalašč dopotoval v Malago, da bi med sovjetske nogometaše razdelil izvide v ruščino prevedenega svetega pisma. Mladi Američan je seveda sklical tiskovno konferenco, na kateri se je hudoval, da mu vodstvo sovjetske ekipe ne dovoli sestanka z igralci.

»Danes so me nagnali, češ da so na žalost vsi odsotni,« je dodal samozvani božji poslanec, »zanimame, kakšen izgovor si bodo izmislili jutri, pojutrišnjem in v naslednjih dneh.«

V jugoslovanskem taboru so po tesni zmagi nad Hondurasom z 1:0 z napetostjo pričakovali, kako se bo končala zadnja tekma izločilne skupine med Španijo in Severno Irsko. Plavi so imeli še možnost za uvrstitev, dovolj bi bilo, da bi se Španci in Severni Irski sporazumeli za remi brez gola.

Toda z nogometno matematiko tokrat ni bilo nič. Irski so odpravili Španijo z 1:0 in tako zasedli prvo mesto v skupini, drugo pa prepustili Španiji, ki je sicer dosegla isto število točk kot Jugoslavija in imela tudi

enako gol razliko. Podobno kot v galješki skupini je napredovala Španija zaradi večjega števila danih in prejetih golov (Španija 3 dani in prejeti, Jugoslavija 2 dana in prejeta zadetka).

Toda že razjarjeni španski navijači s takšno kvalifikacijo nikakor niso bili zadovoljni. Kaos med rdečimi, poraz proti zdesetkani Irski, peseteros — tako in podobno so se glasili naslovi v španskih listih dan kasneje. Še posebej hud in oster je bil izraz peseteros — plačanci in to v milijardah pezet, saj je kritiziral preplačane poklicne igralce, ki pa svoj posel opravljajo podpoprečno. Trener Santamaria, ki so mu pred dnevi dodelili tehnično pomoč, se je v intervjujih izgovarjal, kot je le vedel, še največkrat pa se je skliceval na »mala suerte«. Toda Santamaria je pri tem pozabil na tri enajstmetrovke (ponovljena zastreljana proti Jugoslaviji) in izključitev Donaghya na tekmi z Irco, ko je Španija igrala več kot pol ure s številčno premočjo.

Španski listi pa so šli v svojih ocenah dalje. Jugoslavija je postala žrtev španskega sodniškega škandala. Pod tem naslovom je veriga krajevnih listov analizirala dogodke na tekmah te skupine in ugotovila, da bi se ob objektivnem sojenju Španija znašla na zadnjem mestu, Jugoslavija pa bi napredovala v drugi del. Toda plavi so si kvalifikacijo deloma pripravili tudi sami z blede igro proti Hondurasu, ki bi ga morali premagati vsaj z dvema goloma razlike. Ob minimalni zmagi pa so zaman upali, da bodo pravili, kar so jim sodniki odvzeli.

KATALONIJA

Medtem ko so na vrhovih gričev, ki obdajajo Ria de Vigó pripravljali kresove, ki naj na Jurjevo pozno v noč pozdravijo najdaljši dan v letu, smo se poslovlili od mesteca ob Atlantiku, ki nas je gostilo skoraj štiri tedne.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000
lir. - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zaseb-
ne mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za orga-
nizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000
din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delovnih: trgovski 1 modul (šir 1 st.
viš 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi
2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca Mali oglosi
550 lir beseda Ob praznikih povšek 20% IVA
18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu
Oglosi iz dežele Furlanije Juljske krajine se nara-
čajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul
Montecchi 6 - tel. 775-275, tix 460270 EST 1, iz
vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

24. julija 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stratto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Člen italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Turistični delavci niso zadovoljni z letošnjo sezono

Več izletnikov, manj letoviščarjev

RIM, BEOGRAD — Kljub na splošno sijajnemu vremenu, je konec tedna bil v Italiji nekoliko manjši turistični promet kot lansko leto v istem času. Podobna poročila prihajajo tudi iz sosednje Jugoslavije.

V Italiji beležijo precejšnje zmanjšanje števila tujih turistov, zlasti Nemcev. Upad je gotovo treba povezati s številnimi in dolgotrajnimi stavkami, do katerih je prišlo v preteklih mesecih na Nemškem za krajši delovni teden, kar je seveda zmanjšalo dohodek delavskih družin. Po drugi strani pa si italijanski turistični delavci ne morejo veliko obetati niti od notranjega turizma, ki je v primerjavi z lanskim letom bolj iz-

letniški in manj letoviščarski. Tako se dogaja, da hoteli in penziona v večini primerov niso še polno zasedeni tako v obmorskih krajih kot v gorah. Daljša letovanja postajajo razkošje, ki si ga lahko privoščijo čedalje manj Italijanov. To dokazuje tudi podatek, ki ga je včeraj objavila Zveza italijanskih turističnih agencij, po katerem je letos število italijanskih turistov, ki potujejo v tujino, padlo za 5 odstotkov v primerjavi z lanskim letom. Pojav je očiten zlasti pri daljših potovanjih.

Povečanje števila izletnikov v Italiji je konec tedna prišlo do izraza tudi na cestah in avtocestah, po kate-

rih je bil gost promet, kljub temu pa ni prišlo do večjih zastojev, razen v nekaterih primerih, kot je avtocesta A 11, ki povezuje Firence z morjem.

Dokaj podobna je slika turističnega vikenda v sosednji Jugoslaviji. Tako je, na primer, v reški regiji, ki je s turističnega vidika najpomembnejša v Jugoslaviji, konec prejšnjega tedna bilo okrog 60 tisoč prostih mest po hotelih in penzionih. Zlasti po cestah, ki vodijo proti morju, pa je bil gost promet. Na mednarodnih mejnih prehodih, predvsem na meji z Avstrijo, so imeli cariniki največ dela v petek. Veliko je bilo tranzitnih potnikov v Grčijo in Turčijo.

Izgovori v nuji

ATLANTA — Policija ameriške zvezne države Georgija je priredila natečaj za »najboljši izgovor« tistih, ki so jih patrulje ustavile, da bi jim dale globo. Gre predvsem za avtomobiliste, ki so se prekršili zoper predpise o maksimalno dovoljeni hitrosti na cestah.

Prvo nagrado je osvojil neki debeluh. Ta je imel zelo »pametna« izgovora, saj je policaju, ki ga je ustavil, dejal: »Sofiram tako hitro in preko dovoljene meje zato, da bi shujšal. Kajti, čim hitreje vozim tem bolj se bojim, da bi me ustavili. In tako mi organizem od strahu hitreje porabi prekomerne kalorije.«

Najboljši izgovor sopotnika šoferja pa je našla neka ženska. Ko je policijska patrulja ustavila njenega moža, je ogorčena žena skušala prepričati policajce, da je nemogoče, da bi vozili (njen soprog namreč) preko dovoljene meje hitrosti: »Moj mož ni naredil prekrška, kajti ko je pijan kot čep vedno insistiram, naj vozi počasi.«

Drzen nočni rop

v rimskem hotelu

RIM — Prejšnjo noč ob 3.45 je šest oboroženih in zakrinkanih banditov opravilo drzen rop: v znanem rimskem hotelu Cavalieri Hilton so »opustošili« kar 46 varnostnih predalov in iz njih odnesli vse, kar se je dalo. Zaenkrat ni še znana »višina« plena.

Kot rečeno so roparji sredi noči vdrli v hotel in onemogočili pet dežurnih uslužbencev, jih zvezali in se lotili dela. Med njihovim opravljanjem je bil edini moment panike trenutke, ko so v hotel prišli trije ameriški gostje. A tudi te so roparji kaj kmalu onesposobili.

Po opravljenem delu so se neznanci oddaljili na avtomobilih, alarm pa se je sprožil šele pol ure po ropu. Kaže, da plen ne bi smel preseči zneska 300 milijonov lir v zlatinah in italijanski ter tji valuti. Vsekakor pa bo rop v »Hiltonu« brez dvoma imel velik odmev.

»Umetniška oprema«

Tudi take nagrade so na svetu: katera si bo najlepše in umetniško okrasila svoje prsi? V Allassiu je najvišje priznanje prejela 17-letna Carola Sala iz Vigevna, takoj za njo pa se je uvrstila 20-letna švedinja Marija Struck (Telefoto AP)

V Romuniji gradnja novega vodnega kanala

BUKAREŠTA — Romunsko glavno mesto bo neposredno povezano s Črnim morjem z novim, 72 km dolgim kanalom, ki se bo pri Černivodi združil z obstoječim kanalom Donava-Črno morje. Slednjega so odprli maja letos.

Odločitev je sporočil romunski izvršni politični komite KPR in so jo sprejeli na zadnji seji, ki je bila v Neptunu ob Črnem morju, kjer se v svoji poletni rezidenci nahaja na oddihu predsednik Ceausescu.

Novi kanal bo po pomenu druga vodna pot Romunije. Stekel bo iz nove rečne luke (ki je ta čas v gradnji) v Bukarešti in se bo po več kot 70 km (kanal bo širok 80 metrov) spojil z obstoječim kanalom Donava-Črno morje.

Stavka novinarjev v Bangladešu

DAKA — V Bangladešu se nadaljuje vsedržavna stavka novinarjev in zaposlenih v novinarskih podjetjih. Več kot petdeset dnevnikov in revij že nekaj dni ne izhajajo in tudi dve tiskovni agenciji sta prekinili z delom.

Vzrok te stavke je zahteva novinarjev, da jim za 33 odstotkov povišajo plače. Ob tem pa so svojo dejavnost prekinile tudi novinarske hiše, ker zahtevajo od vlade, naj jim dodeli ustrezne fondne, da bi lahko novinarjem povišale plače.

Helikopter zgrmel med množico

BERGAMO — Lahko bi prišlo do pravega pokola. Helikopter je v nedeljo malo po 10. uri na gori med Gromom in Valbondionejem »sprezal« nosilno žico vlečnice in zgrmel

med množico 2 tisoč oseb. Obračun nesreče pa je vseeno težak: štiri osebe mrtve in okrog deset ranjenih. Juljska nedelja je bila kot nalašč za sprehod v hribe v iskanju osve-

žitve. Številne obiskovalce pa je vabil tudi slap reke Serio, saj enkrat na leto odprejo jez in očem se predstavi pravo naravno čudo. Na sočni zeleni travi je bilo nič koliko ptov in košaric za opoldanski piknik. In točno ob 10. uri naj bi se začel spektakel...

In takrat so ljudje zagledali tudi helikopter, ki je v svojem blaznem letu padal proti zemlji: neverjeten trušč, pločevina leti na stotine metrov daleč in zadene ljudi, katerih nedelja se je spremenila v težko tragedijo.

Kje iskati vzroke tej novi nesreči? Ali je šlo za nepazljivost, ali za slabost pilota helikopterja? Mogoče pa za okvaro? To bo morala seveda pojasniti preiskava, ki je stekla takoj po tragediji, kot tudi reševalna akcija. V bolnišnice so prepeljali na desetine ljudi, a obdržali tiste, ki so bili najhuje poškodovani.

MIKI MUSTER: Na divjem zapadu

(1.) Zvitorepec in Trdonja

Najstarejši človek na svetu

PEKING — Najstarejši človek na svetu je Kitajec in sicer stotridesetletni uigurski kmet Kulban Yanshen, ki živi v severozahodni pokrajini Sinkjang.

To vest je včeraj objavil kitajski dnevnik »Jasnost«, obenem pa ni pojasnil ali je datum rojstva domnevnega starostnega rekorderja verodostojen. »Jasnost« zatrjuje tudi, da živi na Kitajskem 3.765 stoletnikov, od katerih 1.108 moških in 2.657 žensk.

Najstarejša med slednjimi se imenuje Zhao Funu, ima 128 let in živi v severni pokrajini Hebei.

Nacionalistična propaganda

SYDNEY — V Avstraliji se je ponovno pojavila nacionalistična propaganda proti naseljevanju Azijcev in proti avtohtonemu prebivalstvu.

Vojni povratniki in kmetijski gospodarji, ki so včlanjeni v filofašistično organizacijo »Avstralska desničarska zveza«, namreč obtožujejo avstralske temopolte domačine, da se prepuščajo marksističnemu vodstvu, ki naj bi hotelo ustvariti neodvisno avtohtono državo izključno za temopolte ljudi.

Obenem ostro obtožujejo zvezno vlado, ki jo sestavljajo laburisti, češ da je naklonjena beguncem iz Indokine ter da skuša uničiti angleško poreklo večinskega naroda in narodnostno homogenost.

Vladi očitajo predvsem dodelitev »zemljiške pravice« avtohtonemu prebivalstvu, ki zahteva velika posestva v notranjosti celine in terja protivrednost in pravico nad rudniškimi raziskovanji.

Plače se prehitro višajo

MOSKVA — Radio Moskva je prejšnje dni opozoril svoje poslušalce, da se sovjetske plače v primerjavi s proizvodnjo potrošnega blaga prehitro višajo.

Od leta 1970 se je ritem proizvodnje male industrije podvojil, vseeno pa ostaja veliko vrzeli v zadostitvi najnujnejših potreb. Temu botruje dejstvo, da plače stalno rasejo, medtem ko ostaja cena najnujnejših proizvodov nespremenjena.

Odgovorni za sovjetsko ekonomijo so sklenili, da bodo v letu 1984 ustali 150 dodatnih podjetij za proizvodnjo sredstev prve porabe.